

Les 1 Deel van Gods gezin

31 december-6 januari

Deel I: Commentaar

Rentmeesterschap in Gods gezin begrijpen

- A. Benamingen die de soevereiniteit van de Vader aanduiden.
- B. Al Gods kinderen zijn zijn rentmeesters.
- C. De rijkdommen van het gezin worden door de Vader uitgeleend.
- D. De schat van het gezin wordt verzameld in de hemel.

Deel A: Benamingen die de soevereiniteit van de Vader aanduiden.

1. Schepper. Het begrip christelijk rentmeesterschap is gebaseerd op de geloofsovertuiging dat God de Schepper van alle dingen is. Het is nodig toe te geven dat Hij bestaat, de Schepper is en die mensen beloont die Hem zoeken (Genesis 1:1; Hebrreeën 11:1-3, 6). Alleen een creationistisch perspectief bevordert adequaat (voldoende) het begrip en de activiteit van christelijk rentmeesterschap. Als de aanwezigheid van de Schepper in het leven meer is dan theorie, zullen het lichaam, de gaven, rijkdom en tijd van de gelovige ten dienste van de Schepper worden gesteld. Alle dingen komen van Hem, en al het menselijk leven moet naar Hem terugkeren, 'Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.' (Romeinen 11:36, HSV).

2. Vader. De Vaderfiguur is cruciaal in het Bijbelse begrip van gezin. De uitdrukking ouderlijk huis (*bet ab*) wijst op het patriarchale stelsel, waarin de Vader het volledige gezag had over de bezittingen en het gezin, en hun bewaarder en beschermer was. De Vader had ook de macht om over het lot van de gezinsleden te oordelen en te beslissen. De Vader was de priester en in het algemeen waren het gezin en de godsdienst nauw verbonden (J. E. Maldonado, *Fundamentos bíblico-teológicos da casamento e da família* [Viçosa, Brasil: Editora Ultimato, 1996] pp. 11, 12).

Ondanks de onvolmaaktheden van patriarchale menselijke families, verlichten sommige belangrijke aspecten van deze relatie de relatie tussen God en zijn geestelijke familie (Deuteronomium 14:1, Spreuken 3:12).

Als een Vader is God heilig. Hij is Koning en heeft soevereiniteit over de hemel en aarde. Hij is bewaarder, rechter en Heiland (Matteüs 6:9-14; lees ook Jesaja 33:22). Als een Vader is God alwijs, almachtig en alles liefhebbend. Daarom kunnen we op zijn oordelen en besluiten vertrouwen. Zijn leiding is altijd de beste leiding geweest en zal dit altijd zijn. We zouden dus trouw moeten zijn in het naleven van de Vaders geboden.

3. Heer. De Hebreeuwse woorden *Adonai* (Heer) en Jehovah zijn in de Grieks-Joodse versie van het Oude Testament (LXX) vertaald met het Griekse woord *Kurios*, dat Heer betekent, de eigenaar van alle dingen. De auteurs van het Nieuwe Testament hielden aan hetzelfde begrip over de Heer vast. Voor hen duidde het woord 'Heer' (*Kurios*), uitgesproken met geloof, op de erkenning van de goddelijkheid van de Vader en van de Zoon (Marcus 12:29, 1 Timoteüs 6:15, Judas 1:4).

Paulus geeft aan dat niemand verklaart dat Jezus Heer is, behalve door (toedoen van) de heilige Geest (1 Korintiërs 12:3). Alleen mensen die de heilige Geest hebben, kunnen begrijpen dat Christus Heer is. Het is een kwestie van bekering en redding.

Toegeven dat Jezus Heer is, is echter meer dan een formele verklaring; het is de uitdrukking van een erkennen van zijn ultieme gezag als Schepper, Vader en Heer. Dit verandert de waarden, voorkeuren en prioriteiten in het leven.

Deel B: Al Gods kinderen zijn zijn rentmeesters.

Een rentmeester zijn, betekent dat je de bezittingen van de Heer beheert. De Here Jezus zet zijn werk van redding voort en werkt (1) collectief door de kerk en (2) individueel in elk lid door tussenkomst van de heilige Geest.

1. Collectief: de kerk is Gods gezin. De gemeente is ook zijn lichaam. Als zodanig is het bestaan van de gemeente alleen van betekenis, als zij de geboden van de Vader en Heer naleeft, want het Heer zijn van de Zoon en de Vader is één. De kerk is de bewaarder van de gaven van Christus. God roept de kerk om van zichzelf te geven en met haar gaven te dienen zoals Christus diende, zodat de Heer van de kerk in de hele wereld kan worden gekend en aanbeden als Heiland en Heer. De kerk moet trouw rentmeesterschap uitoefenen, omdat God haar tot de bewaarder van materiële en geestelijke zegeningen heeft gemaakt. Het rentmeesterschap van de gemeente vervangt echter niet de verantwoordelijkheid van individuele leden.

2. Individueel: elk kerklid, geleid door de heilige Geest, leeft met Christus en in Christus. De Geest is de auteur van getrouw rentmeesterschap in elke gelovige. De beslissing om gul en regelmatig tienden en offergaven terug te geven, is een geestelijk werk dat elke gelovige persoonlijk moet ervaren. Deze trouw is een vorm van godsdienst die noch door gebed noch door andere kerkelijke activiteiten kan worden vervangen.

'Ook al bidden we nog zo vaak en nog zo oprecht: God zal dat nooit aannemen in plaats van onze tienden. Gebed betaalt onze schulden aan God niet.'—Ellen G. White, *Boodschap aan Jonge Mensen*.

In het Oude Testament werd de waardigheid van de positie van de vader overgebracht op de zoon, aan wie de Vader de eer schonk om de godsdienstige rollen uit te oefenen (J. E. Maldonado, *Fundamentos Bíblico-Teológicos da Casamento e da Família*, [Brazil: Editora Ultimato, 1996] p. 12). In onze relatie met de Here Jezus worden we door Hem geëerd voor ons trouwe rentmeesterschap op alle gebieden van ons leven.

God heeft altijd zijn trouwe volk op aarde gehad en nu heeft Hij u en de kerk—zijn eigen gezin—om zijn wil aan de wereld te verkondigen.

Het geweldige en verheven werk dat God in onze handen heeft gelegd, vraagt volledige overgave van wat we hebben en van wie we zijn. We worden dus geroepen om zowel onze materiële als persoonlijke bezittingen volledig aan Christus en aan zijn werk te wijden.

Deel C: De rijkdommen van het gezin worden door de Vader uitgeleend.

1. Geestelijk. In en van onszelf hebben wij niet het verlangen of de kracht om trouw te zijn; maar genade beweegt ons in harmonie met de wil van de Heer. Jezus gaf zichzelf voor ons en liet ons niet alleen toen Hij naar de hemel omhoogging. We genieten nog steeds zijn aanwezigheid en zijn macht. Hij blijft bij ons door de heilige Geest. Doordat we de heilige Geest hebben, hebben we Jezus.

Jezus stort ook zijn gaven op zijn kerk uit door de Geest. Het is een waar wonder van Gods liefde dat gevallen mensen hun leven en gaven onzelfzuchtig in het belang van het evangelie wijden. God heeft ons zijn geestelijke gaven gegeven en wij moeten op zijn gulheid reageren door deze gaven in het werk van de Heer te gebruiken en te doen groeien.

2. Materiëel. Materiële bezittingen zijn ook gaven van God. In Eden ontvingen onze eerste ouders een enorm groot en kostbaar bezit, vol dieren, gewassen en schatten (Genesis 2:8–17). Maar zij konden niet van de vruchten van de verboden boom eten. Er was geen van nature aanwezig gif in de vruchten, dat veroorzaakte dat deze verboden waren; in plaats hiervan plaatste God hem op verboden terrein om hun trouw aan Hem en zijn wet te testen (Genesis 2:15–17).

Het verlangen naar het deel dat God had verboden, veroorzaakte de ongehoorzaamheid en de zonde die de mensheid ertoe bracht de straf van de dood te ondergaan. Vandaag ontvangen wij ook materiële bezittingen, sommigen van ons meer en anderen minder, maar de test van Eden wordt in ons leven herhaald.

God verwacht dat zijn kinderen trouw zijn met materiële bezittingen, zodat wij in onze eigen ervaring niet het verlangen herhalen naar het deel dat Hij voor zichzelf inhoudt (Maleachi 3:8). Trouw en karakter worden voor het eeuwige leven getest. Alleen door de uitwerking van de heilige Geest zijn we in staat God als onze Schepper, onze Vader en onze Heer te erkennen. Dit begrip verandert ons wereldbeeld.

Deel D: De schatten van het gezin worden in de hemel verzameld.

Schatten in de hemel verzamelen betekent investeren in Gods werk. Hemelse wezens zijn samen met ons bij dit werk betrokken. Onze hemelse investering vereist dat wij Gods Koninkrijk op de eerste plaats, boven alle dingen zetten (Matteüs 6:33). De hemel bekommert zich over wat er op aarde gebeurt, vooral met betrekking tot Gods verlossende werk. Jezus is persoonlijk betrokken en let op iedere trouwe en gulle daad (Maleachi 3:8–10, Matteüs 25:31–46). Jezus zag de offergave van de arme weduwe (Marcus 12:41–44) en Hij ziet ons vandaag nog steeds.

Deel III: In het leven toepassen

A. God is de Schepper, Vader en Heer, en wij zijn zijn kinderen en rentmeesters. Deze benamingen duiden op zijn gezag, evenals zijn liefdevolle zorg en zijn geschenk van verlossing. We zijn Hem alles verschuldigd wat wij zijn, hebben en waarop wij hopen in eeuwig terms.

1. Praat met de groep over de motieven die wij hebben om God te gehoorzamen, zoals het teruggeven van tienden en offergaven of voor het werken in de gemeente en voor het helpen van onze medemensen.
  - a. Hoe worden uw studenten gemotiveerd uit angst voor hemelse oordelen?
  - b. Hoe worden zij gemotiveerd door dankbaarheid aan Jezus dat hij hun Schepper en Heiland is?
  - c. Hoe voelen zij zich gemotiveerd door de zegeningen zij van God ontvangen in ruil voor hun trouw aan Hem?
  - d. Hoe worden zij gemotiveerd door blijdschap voor Gods liefde en het deelnemen aan zijn werk?

B. De zonde heeft ons van nature op onszelf gericht en egoïstisch gemaakt.

Vanwege de zondeval verloren we onze oorspronkelijke heiligheid die God ons heeft geschonken. We moeten de Heer ons dus laten herstellen. Zijn herstellende werk in onze gevallen natuur omvat dat Hij ons schenkt: 'zowel het willen als het werken, naar *Zijn* welbehagen.' (Filippenzen 2:13, HSV)

'Zonde sluit ons niet alleen buiten God, maar vernietigt in de menselijke ziel zowel het verlangen als de bekwaamheid om Hem te kennen. Het is Christus' zending al dit boze werk teniet te doen. Hij heeft macht de vermogens der ziel, verlamd door de zonde, het verduisterd verstand, de verdorven wil, te versterken en te herstellen.'—Ellen G. White, *Karaktervorming*.

Kies vrijwilligers om Maleachi 3:8, Jacobus 2:14–26 en 2 Korintiërs 5:18, 20 voor te lezen. Stel uw groep daarna de volgende discussievragen:

1. Hoe werk ik met Jezus samen voor mijn geestelijke groei?
2. Waarom verlangt God een getrouwe teruggave van mijn tienden en offergaven om zijn werk op aarde te steunen?
3. Wat betekent het dat geloof zonder werken dood is? Hoe wordt mijn geloof door mijn werken geopenbaard?
4. Wat is de bediening van verzoening die Christus aan zijn volk geeft?

Les 2 Gods verbonden met ons

7-13 januari

Deel I: Commentaar

Wat is het verbond of de overeenkomst?

Lees 'De wet en de verbonden' in *Patriarchen en Profeten* by Ellen G. White.

Het woord 'verbond' (in het Hebreeuws: *berith*) komt bij benadering 285 keer in het Oude Testament voor. In het Nieuwe Testament is het Griekse woord voor 'verbond' *diatheke*. Dit woord werd gebruikt in verband met het verbond tussen God en zijn volk. (Zie T. K. Cheyne en J. Sutherland Black, *Encyclopaedia Biblica*, pp. 928, 929.)

In moderne bewoordingen: het woord komt overeen met een contract, maar wordt ook voor een overeenkomst, verdrag of testament gebruikt.

Een verbond is niet per definitie een wet, ondanks dat het wettelijk bindend is voor de partijen binnen de voorwaarden van het contract. Derhalve kan een wet soms als een contract worden beschouwd, aangezien het een verbond gebaseerd op de wet is. Wet en verbond zijn echter conceptueel verschillend.

Het is dus nodig een wet te hebben die een contract regeert/bepaalt, zodat dit kan bestaan. Hoewel de wet later vanaf de Sinaï is verkondigd, bestond Gods wet al, omdat deze met zijn eigen naam is verbonden (Psalm 119:55) en is dus eeuwig. Evenzo is Gods plan om de mensheid door het bloed van Christus te redden, sinds de grondvesting van de wereld bekend geweest (1 Petrus 1:19, 20).

Omdat redding door genade is, kunnen sommigen veronderstellen dat mensen geen verplichtingen onder dit verbond hebben. Maar wederzijdse verplichtingen zijn noodzakelijk, zodat een document als een contract, verbond of overeenkomst kan worden erkend. Onder de verplichtingen zijn de goede daden/werken van geloof, volgens de wet in het hart geschreven (Efeziërs 2:8–10, Jeremia 31:31–34).

Wetten, belofte en verbond

1. Wetten: Wetten zijn eenzijdige beslissingen van de wetgever en zijn niet afhankelijk van aanvaarding door de andere partij. Deze wetten worden door de wetgever afgekondigd en moeten worden gehoorzaamd. We nemen niet deel aan het proces van het maken van Gods wetten die deel uitmaken van het goddelijke verbond. Het zou geen zin hebben om in een contract een wet te hebben, die niet was bedoeld om nageleefd te worden. Als zodanig hebben zowel het oude als het nieuwe verbond elementen van wet en gehoorzaamheid (Hebreeën 8:8–13).

2. Belofte: Vergelijkbaar met een decreet is een belofte eenzijdig. God alleen kan een belofte doen. Vertrouwen in de belofte hangt af van de geloofwaardigheid en bekwaamheid van degene die belooft. God heeft beloofd en zal bevrijden, omdat Hij niet liegt en het nooit laat afweten. Gods belofte van redding door genade uit geloof aan degenen die zijn verbond aanvaarden, is een zekerheid voor de verlost (Hebreeën 6:13–20, 1 Johannes 2:25).

3. Verbond: Een verbond heeft ten minste twee mensen nodig (bilaterale overeenkomst) om bindend te zijn. Een verbond verschilt van een decreet of belofte, in die zin dat er geen overeenkomst of verbond is zonder de contractuele partijen. In dit opzicht beslissen mensen of zij deel willen uitmaken van Gods gebod of niet. God nodig tons uit zijn verbond binnen te gaan, door geloof in Christus, zodat wij het eeuwige leven kunnen hebben (Johannes 3:16).

Kenmerken van het verbond

Alles in het verbond wijst op geloof, gevolgd door gehoorzaamheid.

1. Wederkerigheid betekent dat de partijen gedeelde rechten en plichten onder het contract hebben. Gehoorzaam zijn is daarom ons aandeel in het verbond (Hebreeën 8:10, Openbaring 14:12).

2. Haalbaar betekent dat de bepalingen van het verbond door beide partijen kunnen worden nagekomen. Het is niet zinnig om een contract te hebben met regels die één van de partijen niet kan nakomen. Als zodanig is het in ere houden van de bepalingen van het verbond eenvoudig doen wat God door zijn genade verlangt, omdat genade goede daden/werken voortbrengt (Efeziërs 2:8–10).

Als God ons gebiedt de sabbat te houden of tienden en offergaven terug te geven, is zo'n gebod een goddelijke clause in het contract en wijst erop dat menselijke wezens kunnen doen wat vereist is. God zou nooit iets vragen wat onmogelijk is en zijn genade die dingen mogelijk maakt, is deel van het verbond.

3. Voorwaardelijk betekent dat het contract alleen geldig is als het op praktische wijze wordt nageleefd. Iedereen die trouw is en gelooft, zal worden gered (Openbaring 2:10) en zal worden gezegend (Maleachi 3:10–12), omdat dit deel uitmaakt van het contract. Er zijn aanvullende en basiszegeningen. De zonde kan het ontvangen van sommige aanvullende zegeningen in deze wereld belemmeren, maar zij verandert niet de basiszegeningen van redding als wij in het geloof blijven, volgens het contract.

4. Voorwaarden van ontbinding verwijst naar het feit dat alle contracten in bepaalde speciale situaties in ontbinding voorzoen. Dat is ook het geval met Gods gebod. De verbondspartijen die in de zonde blijven, kunnen de voorwaarden van ontbinding scheppen door het overtreden van specifieke clausules.

Gods gebod omvat tienden en offergaven

Alle aspecten in het leven maken deel uit van Gods gebod. In dit gebod belooft God mensen kracht om materiële bezittingen te verkrijgen. In ruil hiervoor verlangt God trouw aan het verbond, om de volgende drie redenen:

1. materiële bezittingen zouden ons eraan moeten herinneren dat God zijn deel van het verbond nakomt. God verklaart dat zijn volk aan Hem zal denken, omdat Hij de Ene is, die hen de kracht geeft rijkdom te verkrijgen en omdat deze zegeningen deel uitmaken van het verbond.

Gods doel om zijn volk van rijkdom te voorzien, is om het verbond tussen Zichzelf en zijn volk te bevestigen. Hij geeft dus aan dat het verbond zowel materiële als geestelijke aspecten omvat (Deuteronomium 8:18). Als zodanig laten tienden en offergaven de wederzijdse loyaliteit zien tussen God (de Ene die zegent) en zijn kinderen (die Hem erkennen, in Hem geloven en Hem gehoorzamen).

Het getrouwe gebruik van onze bezittingen, op zijn beurt, herinnert ons aan onze opdracht in ons gebod van verlossing met Christus: namelijk: dat God verlangt dat wij, door de zegeningen die ons worden geschonken, zijn naam onder alle volken bekend zullen maken (Maleachi 3:12).

2. De teruggave, of het niet geven, van tienden en offergaven is een aanwijzing voor iemands geestelijke toestand met God. Materiële bezittingen maken deel uit van Gods gebod met zijn volk. Dit feit wordt duidelijk in de ontrouw van het oude Israël in tijden van afval. Daarentegen duidde de getrouwe teruggave van tienden en gulle offergaven tijdens geestelijke oplevingen op een vernieuwing van het verbond met God (2 Kronieken 31:5–10; Nehemia 10:37, 38; Nehemia 12:44; Nehemia 13:5, 12; Maleachi 1:9, 14; Maleachi 3:7–10).

3. Trouw zijn in materiële bezittingen is een manier om God te eren, volgens Spreuken 3:1-10. Als we meer gedetailleerd naar deze tekst kijken, nemen we het volgende waar:

- a. Het woord 'vereren' (in het Hebreeuws: *kabad*) betekent verheerlijken en rijk zijn ten opzichte van God.
- b. Het Hebreeuwse woord voor 'opbrengst' (*hown*) (*Spreuken 3:9*) betekent 'bezit', 'rijkdom'. Dit vers drukt een duidelijke boodschap uit, die vandaag nog steeds geldt: trouw zijn met onze bezittingen brengt God eer en glorie. Deze algemene raadgeving staat goed gedetailleerd in de Schrift, in de wetten met betrekking tot tienden en offergaven.
- c. 'Het beste (andere vertalingen: 'eerstelingen') (*Spreuken 3:9*) is in het Hebreeuws *reshyith*, wat 'eerst, begin, beste' betekent. God kan niet volkomen worden geëerd door op de tweede plaats te komen of doordat wij Hem geven wat overgebleven is. De Heer van het verbond verlangt topprioriteit waar het onze tijd betreft en in de kwaliteit van wat wij Hem aanbieden. Deze vereiste maakt deel uit van Gods gebod met ons.
- d. Het Hebreeuwse woord *kol* betekent 'gehele bezit, heel . . .', om het even wie (wat), ieder afzonderlijk, alles'. 'Oogst' is de vertaling van het Hebreeuwse woord *tevuah*. Het betekent 'opbrengst/productie, product, inkomsten, inkomen, aanwinst'. Beide woorden samen (*kol* en *tevuah*) indicate that geen opbrengst zal worden vrijgesteld om de Heer te vereren, omdat Hij de Heer van alle inkomsten is. Daarentegen zal geen vermindering worden aanvaard als excuus om Hem niet met 'heel je opbrengst (HSV)' te eren. God verlangt dus 'alle' (*kol*) materiële bezittingen die wij hebben. (Er zal dus geen excuus als geldig worden aanvaard om Hem wat voor aspect van ons leven dan ook te onthouden, wat ons voorrecht is om ons volledig aan Hem toe te wijden.)
'Al' onze bezittingen/aanwinsten en toename van rijkdom zullen een herinnering zijn dat God de God van het verbond is. Hij is de Ene die voorziet in alles wat wij hebben. De Bijbel laat duidelijk zien dat een belangrijke manier om aan het verbond van God te denken is door regelmatig tienden en offergaven terug te geven.

Deel III: In het leven toepassen

1. Vraag uw studenten: Hoe beïnvloedt uw trouw of ontrouw aan Gods gebod, in termen van materiële bezittingen, iuw geestelijk leven? Waarom?

2. Nodig één of twee van uw groepsleden uit de volgende twee passages van Ellen White voor te lezen, terwijl de rest van de groep over de woorden nadenkt. Vraag uw groep daarna de vragen te beantwoorden, die op elk citaat volgen.

'Laten degenen die onzorgvuldig en onverschillig zijn geworden, en hun tienden en offergaven niet geven, eraan denken dat zij de weg versperren, zodat de waarheid niet voort kan gaan naar de gebieden daarbuiten. Mij is gezegd om het volk van God op te roepen hun eer terug te betalen door God trouw een tiende te geven.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 96.

- a. Op wat voor manieren vinden uw studenten aan dat zij 'onzorgvuldig en onverschillig' in hun trouw aan God blijven met hun tienden en offergaven? Waarom denken zij dat dit zo is?
- b. Praat met uw studenten over de uitdrukking 'de weg versperren' en de implicaties ervan voor hun geestelijk leven. Hoe zouden zij 'de weg van het evangelie kunnen versperren' door niet trouw tienden en offergaven terug te geven? Hoe beïnvloedt dit verzuim de mensen die aan het wachten zijn en het nodig hebben om deze boodschap te horen? Als uw studenten vinden dat zij in dit aspect onverschillig zijn, hoe kunnen zij dan veranderen?
- c. Wat betekent de uitdrukking 'hun eer terugbetalen' voor groepsleden, als deze wordt toegepast op de trouwe teruggave van tienden door de gemeente?

'Ieder mans zou onbelemmerd, bereidwillig en met plezier tienden en offergaven in de voorraadkamer van de Heer moeten brengen, omdat er in dit te doen een zegen ligt.'—
Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 67.

Vraag studenten hun getuigenissen te delen over hoe het betalen van tienden en offergaven een aanleiding voor vreugde of zegen in hun leven is geweest.

Les 3 Het tiendencontract

14-20 januari

Deel I: Commentaar

In de Bijbel betekent het woord 'tiende' (in het Hebreeuws: *maaser*) letterlijk 'tiende'. Daarom is er geen Bijbelse basis om een ander percentage te gebruiken in relatie tot dit woord, behalve tien procent. Dit woord wordt echter in twee andere Bijbelse praktijken gebruikt, die ook 'tiende' worden genoemd: de tiende van de koning en de tweede tiende.

Twee tijdelijke tienden

1. **De tiende van de koning.** De tiende van de koning was een belasting die in de dagen van Saul was bepaald (1 Samuël 8:11, 15, 17). Deze tiende maakte geen deel uit van het verbond en eindigde met het einde van de Joodse monarchie.

2. **Tweede tiende** (in het Hebreeuws: *maaser sheni*). (Zie Ellen G. White, *Patriarchen en Profeten*, hoofdstuk 51). Deze tiende eindigde met de vernietiging van de tempel en de natie Israël, aangezien zij afhankelijk was van de cyclus van zeven jaar (Deuteronomium 14:22–29, Deuteronomium 15:1, Deuteronomium 26:12), die pas begon toen de Israëlieten het Beloofde Land binnengingen (Leviticus 25:1–7).

De tweede tiende werd door het gezin besteed tijdens het jaarlijkse bezoek aan het heiligdom. De uitzondering op deze praktijk vond plaats tijdens het derde en zesde jaar van de cyclus van zeven jaar, toen de tweede tiende thuis werd bewaard om in een feest te voorzien en bijstand aan degenen die geen land bezaten (Deuteronomium 14:28, 29). Als zodanig werd de tweede tiende niet naar de voorraadkamer gebracht en was zij geen geestelijke tiende. (Zie Fred Skolnik en Michael Berenbaum, *Encyclopaedia Judaica*, tweede edition, [Farmington Hills, MI: Thomson Gale, 2007], vol. 8, pp. 254, 313, 314).

De blijvende geestelijke tiende

De geestelijke tiende verschilt van de andere twee hierboven vermelde tienden. Anders dan de tiende van de koning en de tweede tiende blijft de geestelijke tiende in eeuwigheid, totdat de evangelieopdracht voltooid is. Op dat moment zullen alle naties zien dat Gods volk gezegend is (Maleachi 3:12) en zullen veel volken het goede nieuws van redding hebben aanvaard (Matteüs 28:19).

De geestelijke tiende is onafhankelijk van het Levitische stelsel en maakt deel uit van het priesterschap van Melchisedek, wat dat van Jezus is (Genesis 14:18–20, Hebrëen 7:1–12).

Bovendien staan er in de Bijbel geen verwijzingen die op het einde van de geestelijke tiende duiden. De tekst in Hebrëen 7:12 wijst niet op het einde van het tiendenstelsel, maar op het einde van de wet 'van het Levitische priesterschap', dat nu door het priesterschap van Melchisedek werd vervangen (Hebrëen 7:12–15). Net zoals de sabbat, aanbidding en relaties met anderen, blijft de plicht om tienden te geven onveranderd voor degenen die het goddelijke gebod aanvaarden.

Laten we kijken naar zes principes en praktijken van het geven van tienden:

1. De 'gehele' geestelijke tiende zou naar de voorraadkamer moeten worden gebracht. De bedoeling van de geestelijke tiende is altijd geweest om uitsluitend het priesterlijke

dienstwerk te ondersteunen (Genesis 14:18–20, Leviticus 27:30–34, Numeri 18:21–24, Maleachi 3:8–10).

2. Geld was schaars in het oude Midden-Oosten, daarom de nadruk die wordt gelegd op het nemen naar het heiligdom van tienden en offergaven in de vorm van goederen en dieren.

3. De leerstelling van de tiende is gebaseerd op de hele Schrift en niet alleen op de teksten die over de Levitische periode gaat. In de eerste voorbeelden waar de tiende wordt vermeld, onderwijst de Bijbel dat het principe van het geven van tienden 'alles' omvat (Genesis 14:20; Genesis 28:22); dat wil zeggen: alle bezittingen of opbrengst.

4. Nadenkend over de bewaarplaatsen in de tabernakel of de tempel, zou het niet realistisch zijn om je voor te stellen dat de tienden van het hele volk Israël, gegeven in goederen en dieren, in de bewaarplaatsen van het heiligdom zouden passen.

5. Verder is de verwijzing in de Bijbel naar landbouwproducten en dieren slechts een zinspeling op de meest gangbare producten. De tiende kon echter in geld worden omgezet, als dit handig was (Genesis 14:20, Genesis 28:22). (Zie Fred Skolnik en Michael Berenbaum, *Encyclopaedia Judaica*, vol. 19, pp. 736, 737; ook vol. 1, pp. 47, 48, 83, 139; vol. 8, pp. 254, 313, 314 van deze zelfde serie.)

6. Bovendien bepaalt het Bijbelgedeelte dat gaat over het tienden geven van landbouwproducten, dat deze tiende voor geld kon worden geruild, volgens de wet af-/vrijkoping/lossing van heilige dingen (Leviticus 27:31). In dit geval zou het corresponderende bedrag van de tiende die afgekocht gaan worden, moeten worden betaald, plus een boete van een vijfde in sjekels (571-gram staaf zilver), die de valuta van het heiligdom was (Leviticus 27:8–12, 19, 25, 31). Alle schattingen van heilige dingen, de tiende inbegrepen, werden door de priester gedaan (Leviticus 27:8, 12), voordat de tiende kon worden afgekocht (Leviticus 27:31).

Bruto en netto

Bijbels gezien is de tiende verschuldigd over elke 'zegen' die opbrengst tot gevolg heeft, zonder enige specifieke verwijzing naar het bruto of netto bedrag met betrekking tot tiende. Het woord 'zegen' kan de begrippen 'voorspoed' en 'geschenk' omvatten, omdat alles wat we hebben, geschenken zijn, ontvangen van God (Deuteronomium 16:17, Deuteronomium 28:8). Derhalve zou de tiende moeten worden berekend over alles wat Hij geeft.

'Groeï' en 'voorspoed' zijn woorden die duiden op een 'toename' in de waarde of hoeveelheid van bezittingen en daarover zouden, derhalve, tienden moeten worden betaald, of het nu een geschenk is, erfenis, salaris, investering of iets wat gevonden is. En toch ontvangen we veel andere zegeningen die geen materiële rijkdommen zijn, maar onze dankbaarheid voor goedheid van de Heer zouden moeten aanwakkeren.

In het Hebreeuws is het woord voor de 'bezittingen' waarvan Abraham een tiende gaf (Genesis 14:16, 20, 21), *rekush*. Dit woord is van toepassing op dieren, voedsel en kostbare voorwerpen als goud, zilver en kleren, die hanteerbare bezittingen waren. Dit waren bezittingen die hij eerder niet had en duiden dus op een opbrengst. Daarom zou de tiende moeten worden berekend over alle financiële winst en opbrengst over goederen.

'Een tiende van alles wat voor ons toeneemt, is van de Heer. Hij heeft dit voor zichzelf gereserveerd, om voor godsdienstig doeleinden te worden gebruikt. Het is heilig. niets minder dan dit heeft Hij in wat voor stelsel dan ook aanvaard.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 67.

Vorraadkamer

Vorraadkamer betekent meer dan louter een opslagplaats. De voorraadkamer was een administratief en financieel managementsysteem van het heiligdom, weer tot leven gebracht in de dagen van koning Hizkia, na de afval van zijn voorgangers (2 Kronieken 31). Dit zelfde stelsel werd later door Nehemia hersteld (Nehemia 10:38, 39; Nehemia 12:44; Nehemia 13:5, 12, 13).

Er was in dat organisatiestelsel van het heiligdom een groep penningmeesters die sommige speciale offergaven (*terumah*), gewijde dingen en tienden beheerden, die voor de Levieten en priesters waren bedoeld (2 Kronieken 31:12, 13). Er was een ander team verantwoordelijk voor een ander type offergaven: vrijwillige gaven (*nedabah*) en de allerheiligste gaven (2 Kronieken 31:14).

De enige bedoeling van tienden was om de geestelijke werkers te ondersteunen—Levieten en priesters (Numeri 18:21–28, Nehemia 10:37–39, Maleachi 3:10). Dit stelsel, sanctioned by God, was oorspronkelijk volgens zijn wil bedoeld (2 Kronieken 31:21, Maleachi 3:10) en in het Oude Testament voor bij benadering 1.400 jaar gebruikt.

Hoewel velen van ons vandaag in een geïndustrialiseerde maatschappij leven (in tegenstelling tot een landbouwmaatschappij), blijft het voorraadkamerprincipe bepaald door God nog steeds geldig en maakt institutionele eenheid en gelijke verdeling van middelen mogelijk, zodat het evangelie plaatselijk en in de hele wereld gepredikt kan worden.

Er was een scheiding van de opslagruimten in de voorraadkamer, met specifieke kamers om tienden te bewaren en andere kamers voor offergaven. Dit stelsel werd ingevoerd om het onjuiste gebruik van de geestelijke tiende in algemene kerkelijke uitgaven te voorkomen.

Vandaag is het, zoals in het verleden, voor de aanbidder nodig om zijn of haar geldelijke gift te identificeren en aan te duiden of deze tiende of offergave is. Deze identificatie stelt de penningmeesters in staat de tienden correct te berekenen en te gebruiken, om ministers te betalen en offergaven voor andere uitgaven aan te duiden, volgens Bijbelse principes.

Deel III: In het leven toepassen

De Bijbel laat zien dat het geven van tienden een belangrijk deel uitmaakt van de aanbedding van God en onze relatie met Hem (Maleachi 3:7, 8). Groepsleden zouden dus niet verrast moeten zijn dat trouw in het geven van tienden in het oordeel zal worden onderzocht, wat een zegen of vloek tot gevolg heeft (Maleachi 3:9–11). Hun getrouw geven van tienden opent de 'sluizen (andere vertalingen: 'vensters')' van de hemel voor een zegen waarvan de vrijgevigheid en omvang de aandacht van de volken zal trekken (Maleachi 3:12).

1. Op wat voor manier versterkt het geven van tienden de omgang van uw studenten met God en versterkt de vervulling van de opdracht om het evangelie aan de wereld te prediken?
2. Nodig uw studenten uit om over de ervaring van het oude Israël na te denken. Wat voor geestelijke en materiële verliezen of zegeningen kunnen ontrouw in tienden en offergaven de individuele gemeenteleden en de gemeente als geheel vandaag brengen?

God 'vraagt ons om Hem als de gever van alle dingen te erkennen. . . Dit is de voorziening die God heeft getroffen om het werk van het evangelie voort te zetten.'— Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 65.

1. Abraham gaf de tiende terug, na te hebben verklaard dat God 'God, de Allerhoogste, Die hemel en aarde bezit!' is (Genesis 14:19, HSV). Wat voor belangrijke reden om tienden te geven, leert deze verklaring uw studenten?
2. God beschouwde het geven van tienden van zo'n belang dat Hij dit omvatte in de geschiedenis van Abraham, in Jakobs gelofte, in het leven van Gods volk en in de beschrijving van het dienstwerk van Jezus, voorgesteld door Melchisedek, en het goddelijke gebod. Vraag uw studenten waarom zij denken dat dit zo is. Leid uw groep in een discussie over dit onderwerp.

Les 4 Offergaven voor Jezus

21-27 januari

Deel I: Commentaar

Zoals gebed als offergaven zijn een geloofsverbintenis (Handelingen 10:4). In het Oude Testament waren er verplichte offergaven van aanbidding, zoals de zoenoffers en de tempelbelasting (Leviticus 1–5; Exodus 30:13, 14). Er waren ook vrijwillige offergaven, waarvan de waarde en de soort niet werden voorgeschreven (Exodus 25:1–5). Maar de Schriften laten zien dat zowel voorgeschreven als verplichte offergaven, evenals vrijwillige offergaven, bij aanbidding nodig waren. Hoewel spontaan kan de offergave, zoals elke geestelijke handeling, worden bedorven door verborgen egoïstische verlangens. Om God tevreden te stellen moet de offergave gul zijn. De bereidwilligheid van de gever moet ook worden complemented door de vreugde van het geven, die de vrucht van de heilige Geest is (2 Korintiërs 9:6, 7; Galaten 5:22).

De betekenis van vrijwillig

In het algemeen gebruikt de Bijbel het woord 'vrijwillig' voor offergaven die spontaan worden gegeven (Exodus 25:1, 2; 2 Korintiërs 8:3). In termen van aanbidding betekent spontaan—oftewel vrijwillig—per definitie niet optioneel. Vóór de zonde werden plicht en gehoorzaamheid verricht in een geest van vreugde en bereidwillige liefde. De zonde verbrak de eenheid tussen plicht en een bereidwillige geest. Maar in de heilige Geest worden plicht en bereidwilligheid hersteld en zetelen wederom in volmaakt eenheid.

Vrijwillig betekent dat je iets uit je eigen vrije wil doet, zonder onder druk te worden gezet of gedwongen door iemand anders om dit te doen. In het algemeen vertelt de Bijbel ons dat vrijwillige offergaven bij aanbidding, proportioneel met de ontvangen zegeningen of bezittingen, nodig waren voor aanbidding. Vanwege hun noodzakelijk karakter waren vrijwillige offergaven niet optioneel, behalve als de persoon het besluit nam om de Heer niet te dienen.

Een vrijwillige offergave is echter niet per definitie aangenaam voor God. Het is mogelijk dat zelfs vrijwillige offergaven op verkeerde motieven kunnen zijn gebaseerd. Mensen kunnen gaven ontwikkelen, alles aan de armen geven en zelfs 'vrijwillig' hun lichaam geven om te worden verbrand, en toch geen liefde hebben (1 Korintiërs 13:1–3).

Daarentegen betekent het woord 'optioneel' gewoonlijk iets dat is gekozen, iets dat je vrij bent om te doen of niet te doen. In de context van aanbidding waren geloften een voorbeeld van optionele daden. Maar offergaven maakten deel uit van de verzoening, vergeving, dankbaarheid en toewijdingsaspecten van aanbidding. Hoewel spontaan, kunnen offergaven daarom bij aanbidding niet optioneel zijn. 'Vrijwillige' offergaven verwijzen dus naar offergaven die voortkomen uit een hart dat vol liefde en vreugde is bij het gehoorzamen van de Heer en bij het geven aan Hem van het meeste en beste van wat men bezit.

Vrijwillig tegenover noodzakelijk geven

Hoewel noodzakelijk, is het geven van offergaven ook vrijwillig. En toch zou stoppen met geven ernstige geestelijke gevolgen kunnen hebben. Daarom werd het woord 'offergave' gebruikt voor geestelijke verplichtingen in het leven in het oude Israël, die niet ter discussie stonden. Hier zijn enige voorbeelden van zulke verplichtingen:

- a. **De Messias dienen** is een vrijwillige daad. Het Hebreeuwse woord *nedabah*, 'gewillig' (Psalm 110:3), elders in de Bijbel vertaald met 'willig' en 'vrijwillig',

wordt gebruikt om te verwijzen naar degenen die komen om de Messias te eren. Hetzelfde woord wordt gebruikt voor vrijwillige gaven (Numeri 29:39), oftewel eenvoudig een offergave.

In Psalm 110:3 offerden de mensen zichzelf vrijwillig aan de Messias. Alles wat voor God wordt gedaan, moet met een bereidwillige geest zijn. Zoals eerder vermeld betekent *vrijwillig* 'spontaan', niet afgedwongen. Zelfs dat wat noodzakelijk is voor de dienst voor de Messias moet worden gedaan in de geest van een freewill offergave.

- b. Feestoffers.** *Nedabah* wordt ook gebruikt in de offergave zelf, zelfs wanneer deze verplicht is: 'Daarna moet u het Wekenfeest houden voor de HEERE, uw God. Wat u geven moet, is een vrijwillige gave [*nedabah* = vrijwillige offergaven] van uw hand, naar de mate waarin de HEERE, uw God, u zegent.' (Deuteronomium 16:10, HSV). Ondanks dat het vrijwillig was, kon men het feest niet met lege handen bijwonen (Deuteronomium 16:16). Daarnaast zouden de offergaven proportioneel moeten zijn, volgens de zegen (Deuteronomium 16:10). Als zodanig, als de Bijbel het woord 'vrijwillig' gebruikt, betekent dit per definitie niet optioneel, behalve als de persoon ervoor kiest God niet te dienen.
- c. Dankbaarheid en zoenoffers.** Vrijwillige offergaven waren nodig bij de aanbidding van God en in de heiligdomsdienst, zoals wordt begrepen in de lezing van Leviticus 1–7. In deze hoofdstukken waren de zoen- en zondoffers vrijwillig, zoals het brandoffer en het spijsoffer, onder andere geschenken. Bijvoorbeeld: je kon geen vergeving ontvangen zonder het offer; het was daarom noodzakelijk. In deze voorbeelden werden vrijwillige daden ook als noodzakelijk voorgesteld.
- d. Tiende als offergave.** Tiende is verplicht (Maleachi 3:8), maar de tiende zou ook met een bereidwillige geest moeten worden teruggegeven. '... de **tienden** van de Israëlieten, die zij voor de HEERE als **hefoffer** moeten **brenge**n' (Hebreeuws *terumah*) (Numeri 18:24 (HSV); zie ook Numeri 18:19, 26, 28; **vet toegevoegd**). Daarom betekent het niet geven van offergaven en tienden dat je de Heer besteelt/berooft (Maleachi 3:8). Geen offergaven geven aan God is voor een bekeerd hart geen optie. 'Hij heeft tienden en offergaven precies vermeld als de maatregel van onze verplichting.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, pp. 80, 81.
- e. Tempelbelasting.** De verplichte tempelbelasting wordt ook een hefoffer (*terumah*) genoemd (Exodus 30:13, 14).

Voorgescreven of vrijwillige offergaven worden in de Bijbel aangeduid door het gebruik van bepaalde bewoordingen: 'Breng' de tiende (Maleachi 3:10), de tempelbelasting 'brenge

n' (Exodus 29:28) en 'Mij geschenken geven / voor Mij een hefoffer nemen (SV) /voor Mij een heffing inzamelen (NBG)' (Exodus 25:2). Deze uitdrukkingen maken duidelijk dat de instructies van God moeten worden gehoorzaamd. Als zodanig waren in alle stadia van de geschiedenis van Gods volk, offergaven een plicht om met een bereidwillig hart te worden gedaan.

Vrijwillig en bereidwillig met het hart

De offergaven voor de tabernakel (Exodus 25:1, 2) bevatten principes voor alle offergaven, hetzij vrijwillig, hetzij verplicht, die bereidwillig met het hart moeten worden

gegeven: 'Spreek tot de Israëlieten *en zeg* dat zij voor Mij een hefoffer [in het Hebreeuws: *terumah*] nemen. U moet van iedereen wiens hart hem gewillig maakt, een hefoffer [in het Hebreeuws, *terumah*] voor Mij nemen (HSV).'

1. We vinden hier in deze verzen de uiting van een goddelijk gebod en de noodzaak van een bereidwillig hart. Als het gebod wordt gehoorzaamd zonder een bereidwillig hart, is de offergave niet aanvaardbaar (2 Korintiërs 9:6, 7). Als de gever bovendien een bereidwillig hart heeft, maar zijn of haar bereidwilligheid niet uit liefde (1 Korintiërs 13:1–3) en met blijdschap is (2 Korintiërs 9:7), zal er niets worden gewonnen (1 Korintiërs 13:3).

2. God draagt ons op zijn geboden te houden (Deuteronomium 30:19). Tegelijkertijd geeft Hij ons keuzevrijheid: 'Kies dan het leven, opdat u leeft, u en uw nageslacht (SV: 'zaad') (Deuteronomium 30:19, HSV), omdat alle gehoorzaamheid gebaseerd is op blijdschap en hartelijke vreugde (Deuteronomium 28:47, HSV).

3. Davids oproep om Salomo's tempel te bouwen, illustreert goed het belang van innerlijke motivatie: 'Wie van u stelt zich vandaag in dienst van de HEER door een vrijwillige gave te schenken?' (1 Kronieken 29:5). Als gevolg hiervan: 'Het volk **bracht zijn gaven met vreugde**, want men was **van ganser harte** bereid een bijdrage te schenken voor de Heer.' (1 Kronieken 29:9, **vet toegevoegd**). Hier zijn dezelfde principes, door Paulus naar voren gebracht: 'Laat ieder **doen** zoals hij in **zijn hart** voorgenomen heeft, niet met tegenzin of uit dwang, want God heeft een **blijmoedige** gever lief.' (2 Korintiërs 9:7, HSV; **vet toegevoegd**).

Voorbeelden van degenen die gul gaven en in verhouding tot de ontvangen zegeningen, met een zuiver en vreugdevol hart en een bereidwillige geest, kunnen worden gezien in het leven van de arme weduwe (Marcus 12:41–44), de centurio (Handelingen 10:4) en Barnabas (Handelingen 4:36, 37). Deze Bijbelkarakters tonen harten, geraakt door de heilige Geest om daden van gulheid te verrichten.

Deel III: In het leven toepassen

A. Vraag een student om Jeremia 17:9 voor te lezen. Jeremia waarschuwt ons dat het hart van de mens onbetrouwbaar is (Jeremia 17:9). Stel uw studenten de volgende vragen, met dit in gedachten:

1. Kan iemand 'vrijwillig' geven, maar alleen worden bewogen door sociaal gebruik (gewoonte) of angst voor veroordeling? Leg uit.
2. Is het mogelijk om de uitdrukking 'vrijwillige offergave' te gebruiken, als verontschuldiging om niet te geven, of om kleine bedragen te geven, enkel om het geweten te sussen? Praat hierover met uw groep.

B. Kies vrijwilligers om de passages hieronder voor te lezen. Nodig uw groep uit om over de betekenis hiervan na te denken. Stel uw groepsleden daarna de vragen die daarop volgen.

'God verlangt van al Zijn schepselen een liefde-dienst—een dienst die voortkomt uit een waardering van Zijn karakter. Hij scheidt geen behagen in gedwongen gehoorzaamheid; en allen geeft Hij de vrijheid om te kiezen, zodat ze uit vrije wil Hem kunnen dienen.'—Ellen G. White, *Patriarchen en Profeten*.

'Hij kan geen mededinger in de ziel toelaten, geen gedeeltelijk dienen aanvaarden; maar Hij verlangt slechts vrijwillig gediend te worden, een gewillige overgave van het hart dat door liefde wordt gedrongen.'—Ellen G. White, *De Wens der Eeuwen*.

1. Wat bedoelt het tweede citaat met 'vrijwillig gediend te worden . . . dat door liefde wordt gedrongen'? Waarom zou God verlangen alleen op deze manier door uw groepsleden gediend te worden? Hoe kunnen groepsleden dit principe op offergaven toepassen?
2. Hoe stelt liefde de student in staat om de geboden na te leven (Prediker 12:13) op een manier die voor de Heer aanvaardbaar is, zonder zijn of haar vrijheid de kop in te drukken? Hoe is hetzelfde principe van toepassing op zijn of haar vrijwillige teruggave van tienden en offergaven?

Gebeden zijn 'de vrijwillige offers van mijn mond' (Psalm 119:108, NBG); men moet echter nooit stoppen met ze uit te spreken.

Wat is het belang om altijd te bidden en offergaven te geven als daden van aanbidding (Handelingen 10:4)?

Les 5 Omgaan met schulden

28 januari-3 februari

Deel I: Commentaar

God kan in elke schuldensituatie verlichting bieden. In de meeste gevallen legt God de oplossing voor het schuldenprobleem echter in onze handen. Per slot van rekening zijn we zijn rentmeesters en zouden we volgens zijn wil en zegen moeten handelen.

Als christenen zouden we ons best moeten doen om aan niemand iets schuldig te zijn (Romeinen 13:8). Daarnaast zou de christen, vanuit het perspectief van een schuldeiser, niet degenen moeten uitbuiten die financiële bijstand nodig hebben. Bijbelse leerstellingen nodigen ons uit gul te zijn en, indien mogelijk, die broeders en zusters kwijt te schelden, die hun schulden niet kunnen vereffenen (Deuteronomium 15:1-4).

Schuld is gewoonlijk een complex verschijnsel met persoonlijke, socio-historische en geestelijke aspecten. Als zodanig zullen we ons commentaar beperken tot enig praktisch advies dat de Bijbel over het onderwerp geeft.

Bijbelse principes om vrij van schuld te worden

Deel A: Stel God op de eerste plaats (Matteüs 6:33).

1. Geef topprioriteit aan God (Matteüs 6:25-34).

God wil niet dat wij schulden hebben, omdat Hij van de vrede van zijn dienaren houdt (Psalm 35:27). Daarom zou in elke schulden crisis altijd eerst naar God moeten worden uitgezien (Psalm 105:4). De schuld zou een geestelijke oorsprong kunnen hebben en, in zo'n geval, zou iemand moeten nadenken over de noodzaak om financiële zonden te belijden, zoals diefstal en woeker (Ezechiël 18:12, 13); hebzucht, die afgoderij is (Exodus 22:12, Kolossenzen 3:5); ontrouw in contracten (Romeinen 1:31); liefde voor geld (1 Timoteüs 6:10); en ontrouw in tienden en offergaven (Maleachi 3:7-10).

Degenen die van het goddelijke plan zijn afgeweken/afgedwaald, moeten naar God terugkeren en het verbond met Hem vernieuwen (Psalm 50:14, 15; Maleachi 3:7-12). Aan deze personen belooft God beloften bevrijding en zegeningen. Het oprechte verlangen om te doen wat juist is, is een aanwijzing dat genade aan het werk is, omdat 'de goederierenheid Gods u tot boetvaardigheid leidt' (Romeinen 2:4, NBG).

We kunnen alleen Gods wil doen (Deuteronomium 28:1, 2), als we onder genade zijn. Want, zoals Paulus zegt: 'Door die genade bent u nu immers gered, doordat u gelooft. Deze redding dankt u niet aan uzelf; ze is een geschenk van God en geen gevolg van uw daden. Niemand kan zich er dus op laten voorstaan. Want Hij is het die ons gemaakt heeft tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid.' (Efeziërs 2:8-10). Door geloof, in Gods genade, kunnen wij goddelijke hulp inroepen om schuld te overwinnen. Dan genieten we Gods zegeningen die 'maakt rijk; en Hij voegt er geen smart (andere vertalingen: 'zwoegen') bij.' (Spreuken 10:22, SV).

2. Wees heilig en heilig heilige dingen

In de Bijbel beschouwt God zijn volk als heilig, chosen en special (Exodus 19:6, 1 Petrus 2:9). Deze heiligheid wordt geopenbaard als zijn volk zijn geboden naleeft (Deuteronomium 28:9).

De tiende is ook heilig (Leviticus 27:30–32) en de offergaven zijn heilig (Numeri 18:29). In deze teksten is het woord 'heilig' *kodesh*. De tiende en offergaven zijn dus *kodesh*, wat 'geheiligd' betekent, 'afgezonderd voor de Heer'.

Het niet geven van de tiende en offergaven betekent dat er onrechtmatig gebruik wordt gemaakt van heilige of heilige dingen die exclusief aan God zijn gewijd en dus aan Hem moeten worden teruggegeven (Leviticus 5:15, 16). In de oudtestamentische geschriften was restitutie voor wat was ingehouden vereist, voordat verzoening met bloed kon plaatsvinden en voordat degene die dit had ingehouden vergeving kon ontvangen (Leviticus 5:16). Als het volk als zodanig geen tienden en offergaven gaf, scheidden zij zichzelf van God en slaagden niet (Maleachi 3:7–10), want zij hadden heilige dingen ontheiligd, die God niet verandert en dit principe van teruggave, aangaande tienden en offergaven (Maleachi 3:6–8), is nog steeds van kracht.

'Haast u, mijn broeders en zusters, om God een trouwe tiende te brengen en Hem ook een bereidwillig dankoffer te brengen. Er zijn velen die niet zullen worden gezegend, totdat zij de tiende teruggeven, die zij hebben achtergehouden.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 87.

Deel B: Zoek hulp (Spreuken 15:22)

1. Vraag raad van vrienden en professionals.

Soms is het nodig de toestand van schuldenproblemen te erkennen en hulp van vrienden en familie te zoeken.

Er moet behandeling worden gezocht in geval van schuld veroorzaakt door een psychologische stoornis (oniomania). Als dit het geval is, zou het nuttig kunnen zijn om geestelijke hulp van iemands predikant, familieleden of vertrouwde vrienden te zoeken. Het vragen om vriendschappelijke ondersteuning in dit proces kan de last verlichten en de beslissing in de hand werken om het probleem op te lossen.

'... nederigheid gaat vóór de eer.' (Spreuken 18:12, HSV). Gods volk zou de voordelen moeten overwegen, die voortkomen uit het raadplegen van de wijsheid en ervaring van doorgewinterde mensen en financiële en psychologische professionals, omdat 'door een veelheid van raadgevers *het nodige* tot stand komt'. (vgl. Spreuken 15:22, HSV).

'Wanneer zij, die in hun leven niet geslaagd zijn, zich wilden laten onderrichten, dan konden ze zich gewennen aan hun gewoonten van zelfverloochening en een juiste economie, en dan zouden ze de voldoening smaken om de weldadigheid uit te oefenen, inplaats van daarop aangewezen te zijn.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, pp. 400, 401.

2. Vraag om goddelijke hulp en wijsheid.

Goddelijke hulp kan komen in de vorm van onderscheidingsvermogen. In de Bijbel is wijs beheer een geschenk van God. De wijze man verklaart: 'Door **kennis** worden binnenkamers gevuld met allerlei kostbare en aangename bezittingen.' (Spreuken 24:4, HSV; **vet toegevoegd**). Net zoals de apostel aanraadt om 'naar de beste genadegaven te streven' (vgl. 1 Korintiërs 12:31, HSV), kunnen we Hem ook om wijsheid vragen om voor onze financiën te zorgen, vooral in tijden van economische moeilijkheden. Deze zoektocht naar wijsheid wordt aangeraden door Jakobus (Jakobus 1:5).

Het woord 'kennis' in Spreuken 24:4 betekent visie, bekwaamheid en onderscheidingsvermogen voor zakelijke transacties. Daarom gaan aan materiële voorspoed Bijbels gezonde zakelijke principes vooraf hoe het rentmeesterschap te verbeteren van het geld dat God in onze handen heeft gelegd.

Deel C: Spaar (Spreuken 6:8)

Wat geïnspireerde raadgeving zegt over sparen.

Wees als de mier die in de zomer haar voedsel voor de winter gereedmaakt. Zet altijd wat geld apart voor your spaargeld. Reken in het budget een vast percentage mee, dat voor dit doel bestemd is.

Sparen voor de toekomst was wijze raad, door God aan Jozef in Egypte gegeven (Genesis 41:46, 47). Spaar, zodat u genoeg kunt hebben voor de toekomst of voor een periode van crisis. Geef niet uit als dit eigenlijk niet hoeft. 'Van de hoogste tot de laagste moeten Gods arbeiders een studie maken om spaarzaam te zijn.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 268.

Deel D: Maak een budget (Lucas 14:28–30)

Het budget is een financiële planningstool om inkomsten en uitgaven te beheren. Budgeting is belangrijk, omdat het, zonder planning, onmogelijk is om succes in welke onderneming dan ook te verwachten.

'Jullie moeten erop letten, dat jullie uitgaven de inkomsten niet overtreffen..'—Ellen G. White, *Het Bijbels Gezin*.

Bidt als u een budget voorbereidt. Plan om God op de eerste plaats te zetten (Matteüs 6:33). Wees realistisch en raadpleeg andere gezinsleden over wat voor iedereen in uw gezin het beste is. De Bijbel keurt nadrukkelijke degenen af die die niet voor hun eigen familie zorgen: '. . . zelfs (SV: 'vooral') niet voor huisgenoten, heeft het geloof verloochend en is slechter dan een ongelovige.' (1 Timoteüs 5:8). Neem de noden van de minderbedeelden in uw budget op, omdat het zorgen voor hen deel uitmaakt van 'zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader' (Jakobus 1:27, HSV).

Deel III: In het leven toepassen

Vraag een groepslid om het citaat hieronder hardop voor te lezen. Praat daarna met uw groep over de vragen die daarop volgen.

'Veel, heel veel mensen hebben niet geleerd, om niet méér uit te geven dan ze aan inkomen hebben. Zij leren niet zich aan de omstandigheden aan te passen. Zij lenen steeds opnieuw en raken daardoor diep in de schulden. Daardoor raken ze ontmoedigd en zinkt het hart hun in de schoenen.'—Ellen G. White, *Het Bijbels Gezin*.

1. De bovenstaande passage zinspeelt op een sociale toestand van schuldenproblemen die in toenemende mate gangbaar is. Op wat voor manier kan het wijdverbreide verschijnsel van schuld velen ertoe brengen te geloven dat schuldenlast normaal en zelfs aanvaardbaar is, ondanks het leed en de beperkingen die gewoonlijk door schuld worden veroorzaakt? Hoe reageren we op deze situatie? (Lees Romeinen 12:1, 2.)
2. In het goddelijke gebod belooft God dat zijn volk geen schuld aan anderen zou hebben (Deuteronomium 28:1. 2). Hij bepaalde ook de vrijstelling van degenen die schuld hadden, van hun schuldeisers elke zeven jaar (Deuteronomium 15:1–4). Het goddelijke model was om geen armoede te hebben, zodat je geen schuld had (Deuteronomium 15:4). Waarom ging het goddelijke model voor Israël in termen van schuld niet in vervulling (Maleachi 3:6–10)? Op wat voor manieren zou dit met ons kunnen gebeuren? Leg uit. Hoe kun je deze valkuil in onze tijd vermijden?

3. Enige mogelijke bronnen van schuld:

- a. Schuld die buiten onze controle is, veroorzaakt door natuurrampen, ziekte en oorlogen.
- b. Persoonlijke kwetsbaarheid, die komt van een gebrek aan financiële wijsheid en ervaring, bekwaamheid of instructie.
- c. Zelfgenoegzaamheid als gevolg van slechte gewoonten, opschepperij en verkwisting.
- d. Noodzakelijke schuld, die kan plaatsvinden vanwege bepaalde zakelijke investeringen, eigenaarschap van een huis en opvoeding/opleiding van kinderen.

Vraag uw studenten, nadenkend over de bovenstaande punten, welke schuld te vermijden is en welke te rechtvaardigen is. Waarom?

Les 6 Schatten verzamelen in de hemel

4-10 februari

Deel I: Commentaar

Schat voor God

Jezus adviseert ons schatten in de hemel te verzamelen (Matteüs 6:19, 20). Maar hoe doen we dit? Eén manier is om te investeren. Als we investeren in kerk en weldadigheid, en deze aspecten van Gods koninkrijk op aarde erkennen, investeren we in de hemel.

A. Investeren

'... aardse bezittingen zijn zegeningen, wanneer ze op de juiste wijze worden gebruikt.

Die ze bezitten, moeten zich realiseren, dat God ze hun geleend heeft, en blijmoedig moesten ze hun middelen geven om Zijn werk te bevorderen.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, p. 141.

1. Waar onze schatten liggen, is een aanwijzing voor de loyaliteiten/binding en prioriteiten van ons hart (genegenheden, verplichtingen/beloften en voorkeuren) (Matteüs 6:21). Degenen die geld liefhebben, zullen hier nooit genoeg van hebben (Prediker 5:9). Paulus vertelt ons dat deze liefde de wortel van alle kwaad is (1 Timoteüs 6:10). De manier waarop we ons geld gebruiken, is een test van trouw voor de eeuwigheid (Lucas 16:10, 11). Maar als ons geld alleen in wereldse ondernemingen wordt geïnvesteerd, zullen wij de mammon meer liefhebben dan God (Lucas 16:13). God wil ons hart (Spreuken 23:26) en we kunnen Hem dit aanbieden door in zijn werk te investeren. Daarom zullen we 'vrienden' maken onder degenen die ons in de 'eeuwige tenten' zullen opnemen (Lucas 16:9), waar we God, niet bezittingen, zullen liefhebben en dienen (Lucas 16:13).

2. De goddelijke opdracht om redding aan alle naties te verkondigen (Matteüs 28:18–20) is alomvattend. Grote investeringen zijn vereist.

In termen van zonde investeerde de hemel het bloed van Jezus in onze redding. Jezus, het Lam, dat voor de grondvesting van de wereld is geslacht (1 Petrus 1:18, 19), gaf ons de belofte dat de heilige Geest altijd bij ons zou blijven, als verzekering van onze verlossing (Efeziërs 1:13, 14). Het bloed van martelaren is een zeer kostbare investering die voor Gods Woord werd vergoten (Openbaring 6:9, 10). De doden in Christus zijn investeerders die wachten op een erfenis die het einde van de zonde en het herstel van alle dingen omvat (2 Petrus 3:13, Openbaring 21:1–7).

Het investeren van ons leven en onze bezittingen in de verspreiding van het evangelie (Matteüs 28:19), door geloof, is de betrouwbare manier om schatten in de hemel te verzamelen.

B. Voorbeelden van goede investeringen

1. Investeren ondanks tegenstand

Tegenstand tegen het geloof komt van buiten ons in de vorm van vervolging (2 Timoteüs 3:12) en in de vorm van aanvallen van geestelijke kwade machten (Efeziërs 6:11, 12). Maar van binnen ons brengt de menselijke natuur lust en zonde voort, die tot de dood leiden (Jakobus 1:14, 15). Daarom is het niet-herboren hart niet van de Vader, maar van de wereld (1 Johannes 2:15, 16). Voorbeelden in de Bijbel wijzen op situaties waarin het onmogelijk leek dat Gods beloften zouden worden vervuld, vanwege tegenstand van binnen en buiten. Maar de getrouwen bleven standvastig in het doen wat God had bevolen en zij zegevierden/raakten wijdverspreid.

2. Noach (Genesis 6)

Noach en zijn gezin voelden sociale druk om zich aan heersende geloofsovertuigingen te conformeren, omdat hun waarschuwingen voor komende vernietiging door een watervloed tegen het feit ingingen dat het nooit had geregend. Zij werden vervolgd en bespot door degenen die toen wetenschappelijke kennis hadden, die de goddelijke voorspelling tegensprak. Maar geloof rekent niet altijd op, en is ook niet altijd in lijn met wetenschap of bewijs.

De wereld rondom Noach had geen ongelijk aangaande de natuurlijke tekenen. Zij geloofden eenvoudig niet in Gods openbaring. De mensen vóór de zondvloed laid hun schat (en hart) op deze aarde en dit maakte het verschil tussen leven en dood.

Het is niet genoeg om gelijk te hebben en met wetenschap en publieke opinie in lijn te zijn. Het is nodig om Gods wil te **kennen** en te **doen**.

Noach en zijn gezin moeten ook onder grote psychologische stress hebben geleden, veroorzaakt door de heersende reactie en bewustzijn van de op handen zijnde vernietiging van de planeet. Noach was slechts in staat de druk te weerstaan door flink door te stappen in geloof en van harte de opdracht te gehoorzamen, die God hem had gegeven.

3. Abraham (Genesis 12:1–9)

Abraham werd geconfronteerd met het onbekende, scheiding van zijn familie en de gevaren van het leven van een nomade tijdens zijn lange verblijf. Het 'wetenschappelijke' bewijs ging ertegen in dat hij de vader van een geweldige menigte zou worden, naarmate de jaren voorbij gingen en Sara onvruchtbaar bleef.

Opnieuw zien we een voorbeeld van angst binnenin en tegenwerkend bewijs van buiten af strijdend tegen Gods Woord. Uiteindelijk investeerde Abraham in de opdracht die God hem had gegeven. Hij verzamelde zijn schat in de hemel en investeerde alles in het werk dat God hem had gegeven en werd de Vader van een geweldige menigte door Isaaks wonderbaarlijke geboorte.

4. Mozes (Exodus 3:1–4:16)

Mozes was timide, maar ging spreken met de grootste heerser op aarde; zonder een leger ging Mozes om de bevrijding van de slaven te eisen. Zonder voedsel of water trok Mozes de woestijn door met meer dan een miljoen mannen, vrouwen, kinderen en dieren. Met louter een staf verrichtte Mozes bovennatuurlijke wonderen waarvoor God hem de kracht gaf om die te doen. Door de troon van de supermacht van de wereld af te wijzen, deed Mozes afstand van het grootste aardse fortuin dat iedereen zich zou kunnen wensen, voor een schat, verzameld in de hemel.

C. Voorbeelden van slechte investeringen

1. Psychologisch gezien geven mensen prioriteit aan de onmiddellijke vervulling van hun wensen en urgente noden, of aan die noden en wensen die voor hun ogen zijn. In feite ontmoedigt almaar onvervulde hoop (Spreuken 13:12). Daarom wordt van geduld vereist dat zij wacht op de vervulling van Gods beloften volgens zijn volmaakte timing (Romeinen 8:25). Mensen hebben de neiging naar instante bevrediging te zoeken en willen de vervulling van de beloften en het bereiken van hun verwachtingen bespoedigen.

Jakob en Lot waren op bepaalde punten in hun leven kortzichtig. Als gevolg hiervan werden zij gedwongen verlies te ondergaan, totdat zij alles aan Christus overgaven en goddelijke genade aanvaardden.

We hebben niet altijd een onmiddellijk antwoord op onze gebeden en dingen zijn niet altijd de weg die wij graag zouden willen. De volgende raadgeving is op zulke momenten passend: 'Bewandel de smalle plank van het geloof. Vertrouw allemaal op de beloften

van de Heer. Vertrouw op God in de duisternis. Dat is het moment om geloof te hebben.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, p. 167.

2. God bestemde Jakob om de erfgenaam te worden van de verbondsbeloften en zegeningen die van Esau waren bij recht van geboorte. In plaats van erop te vertrouwen dat de voorzienigheid de beletsels voor zijn lot terzijde zou schuiven, stemde Jakob in met het achterbakse complot van zijn moeder om te liegen en de zegen te stelen van het geboorterecht dat zijn broer toebehoorde (Genesis 27). Los van de controlerende kracht van het geloof was Jakob een roekeloze opportunist die zich haastte om, ten koste van alles, het resultaat teweeg te brengen dat hij als voordelig beschouwde. Na Betel (Genesis 28:11–22) werd Jakob aangeraakt en veranderd door het visioen van de ladder die hemel en aarde verbond (Johannes 1:51). Tijdens zijn krachtmeting bij de Jabbok (Genesis 32:24–29), na veel wenen en smeken om genade (Hosea 12:4, 5), werd hem de naam Israël gegeven. Met zijn naamsverandering werd zijn worstelwedstrijd met God en het zegevierende resultaat ervan herdacht. Jakobs overwinning vertegenwoordigt de ervaring van de verlost.

3. Eerzuchtige Lot streefde de belofte van gewin en profijt na. Hij koos de stad langs de beste handelsroute, met groene vlakten en een grote consumentenmarkt. Hij kwam in de goddeloze stad Sodom wonen en verliet het leven als nomade van Abraham (Genesis 13:10–13). Uiteindelijk verloor Lot al zijn materiële bezittingen en een deel van zijn gezin. Nu zijn dromen van voorspoed hem waren ontnomen, werd hij gedwongen met zijn twee dochters naar de bergen te vluchten, vanwege zijn kortzichtige keuze (Genesis 19:15–30).

Jezus' oproep geldt vandaag nog steeds: vertrouw op goddelijke voorzienigheid en verzamel schatten in de hemel (Matteüs 6:19–21). Investeer in de prediking van het evangelie, terwijl er is nog steeds tijd is.

'Er is voor hen nu een goede gelegenheid om hun middelen te gebruiken ten behoeve van de lijdende mensheid en ook voor de voortgang van de waarheid.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, p. 638.

Deel III: In het leven toepassen

Vraag een groepslid om de citaten hieronder hardop voor te lezen. Praat daarna met uw groep over de vragen die daarop volgen.

Geloof en geduld

'Velen worden rusteloos als ze niet precies weten wat er zal gebeuren. Ze kunnen niet tegen onzekerheid, en in hun ongeduld weigeren ze te wachten op het heil des Heren.'—Ellen G. White, *Patriarchen en Profeten*.

Druk door de omstandigheden bracht Lot en Jakob ertoe succes te zoeken zonder op Gods volmaakte timing te wachten.

1. Wat voor voorzorgsmaatregelen zouden wij moeten nemen, zodat ons niet zal gebeuren wat met Lot en Jakob gebeurde?

2. Op wat voor manier moedigt geduld om op God te wachten, zonder bezorgd te zijn over materiële zekerheid, trouw in tienden en offergaven aan?

3. Ontdekt u dat u rusteloos wordt als u niet onmiddellijk het resultaat van zaken weet? Waarom denkt u dat het geduldig ondergaan van de onzekerheden in het leven en het wachten op Gods redding zo moeilijk voor velen van ons is? Hoe wordt geloof door

ongeduld gehinderd? (Hebreeën 11:1, 2, 6; Hebreeën 6:15; Hebreeën 10:36). Waarom denkt u dat dit zo is?

Geloof en werken

'Degenen die zich nog steeds aan hun aardse schat vastklampen en niet de juiste plaats toekennen aan wat door God aan hen wordt geleend, zullen hun schat in de hemel verliezen, het eeuwige leven verliezen.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, p. 174.

Redding is door geloof (Efeziërs 2:8–10).

1. Hoe bevordert trouw in tienden, offergaven en het helpen van wie in nood zijn, gemeenschap met God en openbaart dit vertrouwen in zijn voorzienigheid?
2. Hoe beïnvloedt trouw in tienden en offergaven uw geloof?

Les 7 Voor een van de geringsten

11-17 februari

Deel I: Commentaar

In Gods volmaakte plan zou iedereen genieten van de overvloed aan goddelijke beloften (Deuteronomium 15:4), maar vanwege ongehoorzaamheid zouden de armen altijd bestaan. In deze context worden we geroepen om onze hand voor de hulpbehoevenden te openen (Deuteronomium 15:11).

Met dat doel zullen we kijken naar de begrippen armoede en weldadigheid in de Bijbel, die nogal uitgebreid zijn en proberen hun betekenis voor ons leven te begrijpen.

Een van deze geringste (HSV) (Lees Matteüs 25:35–40.)

1. Allen die lijden

Het is, uit verwijzingen in de Bijbel, mogelijk klassen lijdende personen te identificeren, die bescherming nodig hadden. Gebruik makend van een basisbegrip om te groeperen, waren de armen:

- (a) degenen die niet in staat waren om in hun materiële noden te voorzien en zo geen waardig leven konden leiden, vanwege sociale verwerping of vooroordeel (gevangenen, melaatsen en vreemdelingen, bijvoorbeeld);
- (b) degenen die extreme economische ontbering verduurden, vanwege ongunstige omstandigheden (de armen, zieken, hongerige, dorstigen, naakten, noodlijdenden en beklagenswaardige mensen);
- (c) degenen met fysieke beperkingen (de (doof)stommen, blinden en lammen);
- (d) degenen die emotioneel ontmoedigd waren en, misschien, psychologisch niet in staat om voor zichzelf te zorgen zonder bijstand (degenen met een gebroken hart, de geestelijk zieken en degenen die omkwamen);
- (e) slachtoffers van hun eigen fouten/vergissingen, onderdrukking en onrecht (verschoppelingen, bannelingen, gevangenen, slachtoffers van ongelijkheid, wreedheid/onmenselijkheid en uitbuiting);
- (f) degenen die hulp nodig hadden om hun leven opnieuw te beginnen (lees Leviticus 23:22; Deuteronomium 15:11; Lucas 4:18, 19; Jesaja 62:1, 2; Deuteronomium 15:11; Job 29:12–16; Matteüs 11; Lucas 7:20–22; Matteüs 25:35–40).

De omstandigheden van armoede en de vraag of de lijder verantwoordelijk voor zijn of haar verpauperde toestand is, zijn niet relevant. De vraag of zo iemand verdient om bijstand te ontvangen of niet, is dit ook niet. Zelfs iemand uit een rivaliserend volk zou het voorwerp van Gods liefde moeten zijn bij het uitoefenen van weldadigheid, zoals we gedemonstreerd zien in de gelijkenis van de Samaritaan (Lucas 10:28–37, Lucas 17:16–18, Johannes 8:48).

2. De lossen, a nauwe verwant

In het Oude Testament was de lossen een nauwe verwant die de verplichting had een familielid te redden en te bevrijden van slavernij, armoede en destitution. Deze plicht omvatte ook de verplichting van de nauwe verwant om met de kinderloze weduwe van zijn broer te trouwen en zo voorkomen dat zij behoeftig wordt (Leviticus 25:25, 48, 49; Deuteronomium 25:5; Ruth 2:20). De Joden vatten deze verplichting gewoonlijk op als alleen toepasbaar onder de leden van de uitverkoren natie.

In het verhaal van de Samaritaan laat Jezus echter zien dat het idee van het familielid/de (bloed)verwant die zijn broer helpt, niet is verbonden met banden van bloed,

godsdienst of nationaliteit. De Samaritaan—buitenlands en veracht—die in het verhaal de lossers (redder) is, vervangt de nauwe verwant van de geslagen Jood, die voor dood aan de kant van de weg werd achtergelaten (Lucas 10:29–37). De plicht om onze naaste lief te hebben, maakt deel uit van de twee grote geboden (Lucas 10:27, 28) waarop de hele wet en de geschriften van de profeten zijn opgebouwd. Deze plicht betekent ook dat we elkaar zouden moeten liefhebben, omdat allen op een gegeven moment naasten (redeemers) zijn. Het woord 'naaste' roept de medelijdende en praktische liefde op, die God de families in Israël gebod om te tonen. Deze liefde zou tot de mensheid in zijn geheel moeten worden uitgebreid.

God zond zijn Zoon naar de wereld (Johannes 3:16) om te redden zonder discriminatie van welke soort dan ook. Jezus is het ultieme voorbeeld van de (Bloed)verwant-Verlosser, onze nauwe verwant, die kwam om ons te redden van ellende, lijden en eeuwige vernietiging. Zijn voorbeeld zou de maatstaf voor onze menselijke relaties moeten zijn, vooral in de gemeente en in verband met de armen en degenen die lijden. Daarom zouden we niemand hulp moeten weigeren, maar zelfs onze vijanden voedsel en water moeten aanbieden (Spreuken 25:21, 22; Romeinen 12:20, 21). Denk er echter aan dat het doel van weldadigheid is om de persoon, zoveel mogelijk, te motiveren en in staat te stellen voor zichzelf of haarzelf te zorgen.

Degenen die vervolging ondergaan vanwege hun geloof, zijn ook Gods speciale kinderen, waaruit het koninkrijk van de hemel wordt gevormd (Matteüs 5:10, 11).

Manieren om de armen te helpen

U heeft misschien gehoord dat sommigen kritiek hebben op weldadigheid als middel voor de heersende klassen om de armen te controleren, of als strategie om te vermijden dat er conflict tussen de machten van kapitaal en arbeid optreedt. Anderen geloven dat welzijnswerk bedelen en parasitaire afhankelijkheid versterkt, tegenover rehabilitatieve pogingen voor het sterker maken en de ontwikkeling van het individu.

De Schriften raden echter onmiddellijke steunmaatregelen aan (Deuteronomium 15:11; Jesaja 58:6, 7) om verarmde mensen te helpen, die op weg zijn naar economisch herstel. Wat voor maatregelen er ook worden toegepast, de bijstand die wordt verleend aan de armen en degenen die getroffen zijn, zou beschermend moeten zijn. Dat wil zeggen: hulp aan de armen zou geen onnodige afhankelijkheid moeten veroorzaken van degenen die hen bijstaan en hiermee zou moeten worden gepoogd hen tegen uitbuiting te beschermen (Deuteronomium 15:1, 2; Leviticus 25:9–19). Zo'n rehabilitatief herstelplan omvat het toezien op het emotionele en geestelijke herstel van de armen, terwijl je hun waardigheid respecteert (Jesaja 58:6–8, Lucas 4:16–19).

Hoe helpen

1. Voel het verlangen om deel te nemen. Gemeentelieden kunnen gebruik maken van een persoonlijk steunplan om iemand in nood bij te staan. Ze kunnen ook samen werken om zich (als vrijwilliger) aan te melden in een onderwijsproject dat door de gemeente wordt geleid, om sociale vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling te ontwikkelen.

2. Een gericht fonds voor de armen. Elke lid kan een gericht bedrag of percentage van het gezinsbudget opzij zetten om regelmatig mensen in nood bij te staan, evenals om bij te dragen aan het welzijnswerk en de ontwikkelingsprojecten die door zijn of haar gemeente worden geleid.

Het geld in de hand van elke gelovige zou in drie gelijke delen moeten worden verdeeld: (a) God op de eerste plaats, door tienden en offergaven (Maleachi 3:8–10, Matteüs 6:33); (b) het gezin/de familie (1 Timoteüs 5:8) en (c) de behoeftigen

(Galaten 2:10, Jakobus 1:27). Het is echter belangrijk eraan te denken dat 'de tiende voor een speciaal gebruik opzij wordt gezet. Zij moet niet worden beschouwd als een fonds voor de armen. Zij moet vooral worden gewijd aan de ondersteuning van degenen die Gods boodschap aan de wereld brengen; en er zou niet van deze bedoeling moeten worden afgeweken.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 103.

Naast de offergaven voor het heiligdom zinspeelt de Bijbel op weldadigheidsvoorzieningen uit andere hulpbronnen, zoals 'nalopen/nazoeken' (Deuteronomium 24:19–22; Leviticus 19:9, 10), het recht om voedsel van het veld van iemand anders te gebruiken (Deuteronomium 23:24, 25) en vrijwillige initiatieven (Spreuken 29:7, Jesaja 58:7).

Er was een bijdrage die de Israëlieten de 'tweede tiende' (Hebreeuws *ma'aser sheni*) noemden van alle opbrengst (Deuteronomium 14:28, 29; Deuteronomium 26:12, 13), opzij gezet voor de godsdienstige uitgaven van het gezin en voor weldadigheid.

Elke vrome Israëliet moest in Jeruzalem een tiende van de opbrengst van hun land als een tweede tiende besteden. (Joachim Jeremias, *Jerusalem in the Time of Jesus: An Investigation Into Economical and Social Conditions During the New Testament Period* [Philadelphia: Fortress Press, 1969], pp. 28, 57).

Lees uit Ellen G. White het volgende aangaande de tweede tiende: 'Gods zorg voor de armen', in *Patriarchen en Profeten*.

3. Zorg voor de armen, een waarmerk van Gods gerechtigheid in het leven van de christen. Het is nodig dat wij meer dan godsdienstig zijn, omdat Job, de rijke jongeman en Zacheüs rijk en godsdienstig waren. Hun verhalen laten zien—in voorspoed, zoals het geval is met Job en Zacheüs, of in tegenspoed, zoals het geval is met de rijke jonge heerser—dat waar het rijkdom aangaat, ons geestelijk leven niet moet worden gedefinieerd door de zegen van rijkdom, noch door een schijn van godsdienst, maar door een oprechte reactie op het goddelijk gebod om de armen en minder bedeelden te helpen. De nadruk in de verhalen van deze drie mannen ligt op hun geestelijke ervaring, niet op de behoeftige personen die hun weldadigheid zouden ontvangen. De Bijbelverslagen brengen de geestelijke diagnose van elk karakter in de drie verhalen naar voren en weldadigheid als referentie.

Job begreep dat weldadigheid Gods gerechtigheid in zijn leven was (Job 29:12–16). De bekering van Zacheüs was zichtbaar toen hij besloot alles terug te geven wat hij had genomen en de helft van zijn bezittingen/goederen aan de armen te geven (Lucas 19:1–10). Voor de rijke jongeman was het geven van alles aan de armen zijn kans om een discipel van de Koning der koningen te worden en om, mogelijk, zijn leven van Jeruzalems vernietiging te redden, bij benadering veertig jaar later. Het geven van zijn bezittingen aan de armen stond tussen de jongeman en redding in (Matteüs 19:16–22). Verdrietig om te zeggen: de jongeman hechtte meer waarde aan zijn bezittingen dan aan de Ene die hem de kracht had gegeven om rijkdom te verwerven.

Deel III: In het leven toepassen

Zorg voor de armen is een goddelijk gebod (Deuteronomium 15:7) en een uitdrukking van zuivere godsdienst voor God (Jakobus 1:27).

1. Wat hebben het tiende gebod en christelijke weldadigheid gemeenschappelijk?
2. Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen welzijn en christelijke weldadigheid? (1 Korintiërs 13:1–3).

We helpen Christus als we zorgen voor degenen die lijden (Matteüs 25:35–46).

Vraag een groepslid het citaat hieronder hardop voor te lezen. Praat daarna met uw groep over de vragen die daarop volgen.

'Ik zag dat het in de voorzienigheid van God is dat weduwen en wezen, de blinden, de doven, de lammen en personen die op verschillende manieren worden gekweld, in een nauwe christelijke relatie tot zijn kerk zijn geplaatst; het is om zijn volk op de proef te stellen en hun ware karakter te ontwikkelen.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, p. 511.

Waarom is het belangrijk om het begrip weldadigheid op te vatten als een gebod van liefde en niet als een optie in ons leven als christen? Op wat voor manier maakt weldadigheid onze geloofsbelijdenis oprecht?

'De mensen aan de linkerhand van Christus, zij die Hem in de gestalte van de armen en lijdenden hadden verwaarloosd, waren zich niet bewust van hun schuld. Satan had hen blind gemaakt; ze hadden niet bemerkt wat zij hun broeders schuldig waren. Ze waren geheel door zichzelf in beslag genomen en hadden zich geen zorgen gemaakt over de noden van anderen.'—Ellen G. White, *De Wens der Eeuwen*.

Waarom kunnen wij voor God niet beweren dat we de mate van onze verplichting aan de armen en lijdenden niet wisten? Nu dat we dit weten: wat zal onze reactie zijn nu we verder gaan?

Les 8 Plannen maken om succes te hebben

18-24 februari

Deel I: Commentaar

Succes in het leven kan op verschillende manieren worden gedefinieerd, afhankelijk van iemands referentiekader of van de gangbare begrippen in iemands cultuur. Als succes uitsluitend wordt gemeten aan materiële bezittingen of menselijke prestatie, zal het duidelijk zijn dat een seculiere denkrichting iemands referentiekader is. Een lang leven en materiële bezittingen zijn in harmonie met de Schriften (Spreuken 3:16), maar zulke verworven bezittingen worden in deze wereld niet altijd bereikt.

Zelfs voor degenen die in economisch bevoordeelde landen leven, zal de zonde een weg vinden om het leven tot een last te maken en verstoken van betekenis, door de praktijken waartoe de aardse begeerte aanzet (andere vertalingen: 'werken van het vlees') (Galaten 5:19–21). Maar Jezus kwam om 'het leven in al zijn volheid' aan te bieden (vgl. Johannes 10:10). Dit is de weg van het ware succes.

Voorwaarden voor waar succes

1. God op de eerste plaats: succes in ons materiële en geestelijke leven hangt ervan af of wij God op de eerste plaats zetten (Matteüs 6:33, Deuteronomium 28:1–14). God roept ons daarom om zijn geboden te houden, om ons als een heilig volk te bevestigen (Deuteronomium 28:9), over wie zijn naam uitgeroepen is (Deuteronomium 28:10). Dan verheft Hij, door materiële zegeningen, zijn volk en zijn Naam hoog boven alle andere volken (Deuteronomium 28:1, Maleachi 3:12).

Ons begrip is onvolmaakt. Er zijn wegen die juist/recht lijken, maar niet goed zijn (Spreuken 16:25). Het is dus nodig dat we op de Heer vertrouwen, zodat Hij voor ons de weg zal banen/onze paden recht maken (Spreuken 3:5–8).

2. vlijt: In de Schriften kan vlijt verwijzen naar iemand die snel, bekwaam en voorbereid is (Hebreeuws *mahir*) (Spreuken 22:29). Een andere betekenis van vlijtig is bijdehand/pienter, helder en scherpzinnig (Hebreeuws *harutz*), wat wordt gezegd over iemand die efficiënt is (Spreuken 13:4). Als zodanig is een vlijtig persoon iemand die onmiddellijk en competent handelt. Traagheid en luiheid zijn niet verenigbaar met succes.

3. voorspoed en integriteit: Jozef was voorspoedig, omdat de Heer met hem was, volgens Genesis 39:2–5. In deze tekst uit Genesis betekent 'voorspoedig' (Hebreeuws: *tsalah*) 'doorgaan', 'nuttig zijn' of 'goed zijn'. Jozef was geen slachtoffer van omstandigheden of doelloosheid, omdat hij 'doorging' en dingen in beweging zette. Hij greep kansen, altijd in overleg met de Heer en blonk derhalve uit in wat hij deed.

Verder vond Jozef gunst in de ogen van Potifar, die hem volledig vertrouwde en alles wat hij had in zijn handen legde. De mate van zijn verantwoordelijkheid laat zien dat, naast dat hij zeer goed was in wat hij deed, Jozef oprecht, eerlijk en betrouwbaar was. De wereld heeft mensen als Jozef nodig op alle gebieden in het leven.

'Waar de wereld het meeste behoefte aan heeft is aan mannen - mannen die zich niet laten omkopen; mannen die tot in het diepste van hun ziel trouw en eerlijk zijn; mannen die niet vrezen om de zonde bij haar juiste naam te noemen, mannen wier geweten zo vast gericht is op hun plicht als de kompasnaald op de magnetische noordpool; mannen die op de bres staan voor het recht, al zouden de hemelen vallen.'—Ellen G. White, *Karaktervorming*.

4. De beperkingen van werelds succes kennen: Het is gangbaar dat mensen succes alleen in termen van materiële zegeningen definiëren, zonder na te denken over belangrijkere, niet-tastbare gaven, zoals gezondheid, vreugde, sterke sociale en familierelaties en een doeltreffend gebedsleven.

Het is verdrietig om te zeggen dat men deze niet-tastbare dingen niet altijd ineens verwerft. Wat erger is: deze gaven kunnen zelfs worden opgeofferd om werelds succes te bereiken. Daarom is het beter om minder materiële bezittingen te hebben 'en ontzag voor de HEER', dan om veel geld te hebben, met zorg en onrust (Spreuken 15:16, lees ook Prediker 4:6).

Iemand die grote rijkdom verwerft, kan veel dingen hebben, zeker (Prediker 10:19). Maar deze persoon heeft misschien geen dingen die niet met geld te koop zijn, zoals de vrijheid en vrede om van zijn of haar bezittingen te genieten (Prediker 5:18) en de gave van de Geest (Handelingen 8:20), met haar vruchten van gerechtigheid (Galaten 5:22).

Succes met veel bezittingen en bevoorrechte posities maken een persoon niet per definitie beter en kan verdere verleiding uitlokken (1 Timoteüs 6:9, 10).

Daarnaast is materieel succes onzeker. Er zijn bezittingen die voor hun eigenaars schadelijk worden in plaats van heilzaam, bezittingen die onverwacht verloren kunnen gaan (Prediker 5:12, 13). Many times wordt de ambitie om veel geld te verdienen, een doel in en van zichzelf in de zoektocht om meer te krijgen, zelfs al is de persoon niet in staat te genieten van alles wat hij of zij heeft verworven (Prediker 4:6–8). Wat erger is: iemand die niets heeft gedaan om deze bezittingen waarvoor zo hard is gewerkt, te verwerven, zal er misschien uiteindelijk van genieten (Prediker 6:2).

Voorbeelden van succes

1. succes en wijsheid: Eén woord dat in de Bijbel voor geluk wordt gebruikt (in het Hebreeuws: *sakal*). kan in verschillende Schriftgedeelten worden vertaald met 'goede resultaten', 'verstandig zijn' en 'inzien'. Dit woord wordt gebruikt in verwijzing naar Jozua bij de overwinning over Kanaän (Jozua 1:7, 8) en over David, toen hij succesvol was in zijn militaire gevechten (1 Samuël 18:5, 14, 15). Alle wijsheid en beleid die tot echt succes leiden, komen van God (Spreuken 9:10). Deze Bijbelse waarheid kan de reden zijn dat dezelfde woorden (*sakal*) in deze voorbeelden met zowel wijsheid als succes kunnen worden vertaald.

2. succes in het huwelijk en het gezin: Het huwelijk en het gezin vertrouwen op wijze en succesvolle (in het Hebreeuws: *sakal*) echtgenoten/echtgenotes en dus is de wijze (*sakal*) vrouw van de Heer (Spreuken 19:14). Daarentegen zijn er dwaze echtgenoten, zoals Nabal (1 Samuël 25:25), van wie de arrogantie en dwaasheid schadelijk kunnen zijn.

We kunnen kostbare principes over het huwelijk leren, die een gids in het leven zijn, in het verhaal over Abrahams zoektocht naar een bruid voor Isaak. Abraham vertrouwde op God om een vrouw voor zijn zoon te vinden (Genesis 24:7). Abrahams knecht was, in reactie op het geloof van zijn meester, ijverig in de zoektocht naar de toekomstige bruid en bad tot de Heer om goddelijke leiding (Genesis 24:12). Terwijl Isaak ook in het veld mediteerde en bad (Genesis 24:63), bracht God Rebekka naar hem om zijn vrouw te worden. Op dezelfde manier moet de christelijke vrouw ook bidden dat God haar een wijze en verstandige (*sakal*) man zal geven en een financieel stabiel en succesvol gezin.

3. succes in elke situatie: God verlangde ernaar de sluisen (andere vertalingen: 'vensters') van de hemel te openen om Israël te zegenen, zodat zij vooruit konden gaan en zich ontwikkelen (Hebreeën *ashar*) in zijn plan om hen tot een zegen voor alle naties te maken. Deze zegen was hing af van de trouw van het volk in het teruggeven van tienden

en offergaven (Maleachi 3:10–12). In de Griekse vertaling van het Oude Testament, overgeleverd door de Joden (LXX), werd het woord voor 'zich ontwikkelen' in het Grieks vertaald met *makarioi*, wat gezegend of gelukkig betekent (Maleachi 3:12). Deze zegen (*makarioi*) zou de aandacht van alle volken naar de naam van de Heer trekken.

In de zaligsprekingen identificeert Jezus de gelukkig (in het Grieks: *makarioi*) van zijn Koninkrijk als degenen die nederig van hart (andere vertalingen: 'arm van geest') zijn, de zachtmoedigen, de barmhartigen, de vredemakers en wie zuiver van hart zijn (Matteüs 5:1–9). Jezus brengt een andere groep gelukkige mensen (*makarioi*) naar voren: degenen die worden vervolgd en vals beschuldigd omwille van zijn naam (Matteüs 5:10, 11), evenals degenen die voor hun geloof geduldig beproeving en lijden ondergaan (Jakobus 5:11).

Daarentegen doen velen alles goed, maar vinden er, op onverklaarbare wijze, onvoorziene gebeurtenissen plaats die hun geloof ernstig op de proef stellen: ongeluk/tegenspoed, ziekte, bankroet en het verlies van geliefden. Het geduld waarmee deze personen zulke beproevingen (moedig) tegemoet treden, zonder hun geloof te verliezen, plaatst hen onder degenen die gezegend, gelukkig en succesvol voor God zijn, net zoals Job dit was (Jakobus 5:10–11). Hun leven was succesvol, omdat zij trouw waren, ongeacht hun omstandigheden (Openbaring 2:10).

God is dus blij om ons met materiële bezittingen te zegenen, maar dit gebeurt niet altijd, vanwege situaties die ons onbekend zijn in het conflict tussen goed en kwaad (Job 1:8–22). (Zie Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 209.)

We kunnen echter, door genade, succesvol zijn in de voornaamste existentiële uitdaging van het leven om God altijd op de eerste plaats te zetten (Matteüs 6:33).

Deel III: In het leven toepassen

Vraag een groepslid de citaten hieronder hardop voor te lezen. Praat daarna met uw groep over de vragen die daarop volgen.

Ogenschijnlijk succes

'Het lijkt alsof het kwaad succes heeft, maar in werkelijkheid is dat niet zo.'—
Ellen G. White, *Karaktervorming*.

Hoe kan men niet worden gekweld door het ogenschijnlijke succes van mensen die geen ontzag voor God hebben (Psalm 73:2–20)?

Ogenschijnlijke mislukking

'De plannen, door ons bedacht, schieten erin tekort dat Gods plannen voor ons een compleet succes kunnen zijn. Oh, het is in het toekomstige leven dat we de verwarringen en mysteries in het leven, die onze liefste hoopvolle verwachtingen zo hebben gekweld en teleurgesteld, verklaard zullen zien. We zullen zien dat de gebeden voor en hoopvolle verwachtingen naar bepaalde dingen die ons zijn onthouden, tot onze grootste zegeningen hebben behoord.' —Ellen G. White, *Our High Calling*.

Hoe troost dit citaat ons met onze eigen verliezen, onvervulde verwachtingen en de hoopvolle verwachtingen in dit leven, die bodem zijn ingeslagen? Hoe helpen daarnaast de daarin uitgedrukte gevoelens ons om niet gekweld te zijn door de ogenschijnlijke mislukking van gelovigen (1 Korintiërs 13:7; 1 Petrus 1:6, 7; 1 Petrus 4:16)?

Principes voor waar succes

'Er is geen onderdeel in het zakenleven, waarvoor de Bijbel niet een wezenlijke voorbereiding verschaft. Zijn beginselen van vlijt, eerlijkheid, spaarzaamheid, matigheid en reinheid, zijn het geheim van het ware succes.'—Ellen G. White, *Karaktervorming*.

1. Waarom zijn de Bijbelse principes voor succes zo belangrijk (Prediker 7:12, Spreuken 3:13–18)?
2. Hoe slagen we sociaal en financieel zonder onderweg ons geloof te verliezen of ten prooi te vallen aan een liefde voor de mammon (Matteüs 6:33; 1 Kronieken 29:14–16; Spreuken 3:9, 10)?

Les 9 Kijk uit voor hebzucht

25 februari-3 maart

Deel I: Commentaar

Verlangen en begeerte/geldzucht

1. Een woord dat in het Nieuwe Testament voor verlangen wordt gebruikt, is *epithymia* (Grieks), dat de betekenis kan hebben van van 'lust', 'begeerte' of 'lust van het vlees' (Jakobus 1:14, 1 Johannes 2:16, 17). Vóór onze bekering verkeerden wij in de begeerten (*epithymia*) van het vlees (vgl. Efeziërs 2:3; NBG, (H)SV). Omdat zij God niet kennen, volgen de mensen de lusten (*epithymia*) van hun eigen hart (Romeinen 1:21–24). Daarentegen verlangt (*epithymia*) Paulus ernaar zijn broeders en zusters te zien (Romeinen 15:23) en verlangt ernaar (*epithymia*) bij Christus te zijn (Filippenzen 1:23).

Volgens de betekenis hierboven kan verlangen goed of slecht zijn. Als zodanig raadt de apostel Paulus ons aan de leden van de zonde te laten afsterven, waaronder lage begeerten (*kakós epithymia*) die schadelijk en ongezond zijn, evenals begeerte/geldzucht (*pleoneksia*), die afgoderij is (Kolossenzen 3:5).

2. Daarentegen wordt begeerte/geldzucht vooral gekenmerkt door een buitensporige begeerte naar rijkdom of bezittingen, of naar bezittingen van een ander.

De apostel Paulus gebruikt het woord 'hebzuchtig (NBG: 'geldgierig')' (Grieks: *pleoneksia*) in de betekenis van begerig zijn naar gewin (Efeziërs 5:5). Jezus verbindt evenzo begeerte/geldzucht met de overvloed aan materiële bezittingen (Lucas 12:15). Begeerte/geldzucht kan ook worden toegepast op het buitensporige, of onwettige, verlangen naar iets.

Lust (*pleoneksia*) of boze begeerte (*kakós epithymia*) vertekent de waarneming van de zondaar, omdat het verlangen zonder zelfbeheersing is (Galaten 5:23 (andere vertalingen: 5:22) is en tot afgoderij leidt (Efeziërs 5:5) door de verheerlijking van materiële dingen (bezittingen) in de plaats van de Schepper.

Voorbeelden tot waarschuwing

1. Lucifer was van plan de positie (troon) van God af te nemen (Jesaja 14:12–14) en het recht om te worden aanbeden (Matteüs 4:9), en verhief daardoor zichzelf en stelde een schepsel in de plaats van de Schepper. Lucifer verschoof echter zijn boze aandacht naar de mensheid, nu hij in de hemel mislukt was, en moedigde zonde en begeerte aan om de schat van Heer op aarde te vernietigen (Maleachi 3:8–10).

Maar de Heer smeekt de getrouwen dat zij zich tot Hem zullen wenden (Maleachi 3:7, 8) en belooft oneindige zegeningen (Maleachi 3:10–12) die beter zijn dan het gewin dat voortkomt uit begeerte.

2. Achan erkende dat hij heilige voorwerpen van de schat van de Heer begeerde (in het Hebreeuws: *hamad*) (Jozua 6:18, 19; Jozua 7:21). *Hamad* betekent verlangen en ook 'begeerte', 'lust', 'schoonheid', 'verrুকkelijk ding', 'genot', 'aangenaam' en 'kostbaar ding'. Dit woord wordt in het tiende gebod gebruikt om begeerte te verbieden (Exodus 20:17). Als zodanig kan zonde ook beginnen met het verlangen naar goede maar verboden dingen.

Zowel de Griekse versie van het Oude Testament, overgeleverd door de Joden (LXX), als de geschriften van de apostel Paulus, vertalen *hamad* (Hebreeuws) in het tiende gebod met *epithymia* (Grieks), wat ook begeerte betekent (Romeinen 7:7, Romeinen 13:9). Maar deze begeerte naar of aantrekkingskracht (*hamad*) tot verboden schoonheid en genot kan worden overwonnen door te waken en te bidden (Matteüs 26:41). Als God in

iemands leven niet op de eerste plaats komt (Matteüs 6:33), zal aan het verlangen worden voldaan, zelfs al is het in het begin onschuldig en geoorloofd, zonder zelfbeheersing (Galaten 5:22), wat tot zonde leidt.

In Achans geval ging zijn verlangen uit naar wat verboden was. Nadat zijn zonde aan het licht werd gebracht, ging Achan, verblind door begeerte/geldzucht (*hamad*), verder met het beschrijven van de gestolen mantel als 'goed' of 'prachtig' (Jozua 7:21). Maar schoonheid en de waarde van iets rechtvaardigt of vermindert de schuld van de zonde niet

3. Eva (Genesis 3:6) vernam dat de boom goed, aangenaam en aantrekkelijk (*hamad*) was en ze at de verboden vrucht. Ze schond in Eden het principe van het tiende gebod. Opnieuw is de les dat iets moois, goeds en aantrekkelijks (*hamad* en *epithymia*), dat in Eden tot zonde leidde, dit verder doet na de zondeval (Jakobus 1:14; Johannes 2:16, 17).

4. De ervaring van Judas (Johannes 12:1–8) is een waarschuwing dat leiderschapsposities en wonderbaarlijke gebeurtenissen, in en van zichzelf, begeerte/geldzucht in het hart van de mens niet tegenhouden. Als lid van de twaalf discipelen had Judas de Meester uit de eerste hand gehoord, was hij bij verbazingwekkende wonderen betrokken geweest en had hij als de penningmeester van de Heer gediend. Judas stal echter van de offergaven die voor Christus' werk waren gegeven (Johannes 12:5, 6) en benijdde het kostbare geschenk dat Hem met een dankbaar en boetvaardig hart werd gegeven. Judas en een paar anderen keurden Maria's eerbetoon aan de Heiland niet goed, omdat zij meenden dat het zalven van Jezus een verspilling van offergavegeld was. Zij meenden dat dit geld beter had kunnen benut door dit aan de armen te geven (Marcus 14:4, 5). Of wilde Judas dit misschien voor zichzelf?

Naast het voorzien in het werk van de Heer (Maleachi 3:10) hebben tienden en offergaven een andere geestelijke betekenis voor de loyale aanbieder, zoals de naam van de Heer verhogen (Maleachi 1:11), de gever dichter bij Hem brengen (Maleachi 3:7, 8), Hem vereren (Spreuken 3:9) en Hem aanbidden (Psalm 66:13). Als zodanig zal Maria's beloning (Johannes 12:3–8) niet worden weggenomen. Voor haar was het wassen van Jezus' voeten met een parfum dat meer dan driehonderd dagen werk waard was, te weinig. Door te knielen en de voeten van de Heer met haar haar te drogen, gaf Maria zichzelf ook als een offergave. In deze geest zal de beloning van de trouwe gever nooit worden weggenomen:

'Die zelfopofferende, toegewijde mensen die God de dingen teruggeven die van Hem zijn, zoals Hij van hen verlangt, zullen naar hun werken worden beloond. Ook al worden de middelen die zo worden gewijd, onjuist toegepast, zodat niet het doel ermee wordt bereikt dat de gever op het oog had—de glorie van God en de redding van zielen—degenen die het offer met een oprechte ziel brengen, met het oog enkel gericht op Gods glorie, zullen hun beloning niet verspelen.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 2, p. 519.

5. Ananias and Saffira dienen als voorbeeld (Handelingen 5:1–11). Het boek Leviticus bepaalt dat het geld uit de verkoop van bezit zou moeten worden gegeven als een offergave voor de voorraadkamer in het heiligdom (Leviticus 27:8–33). De tiende is ook opgenomen in de lijst van heilige dingen (Leviticus 27:31–33, Maleachi 3:10). Leviticus 27 geeft echter aan dat alles wat aan de Heer moest worden gewijd, eerst door de priester moest worden geschat, voordat het werd verkocht of afgekocht, volgens de wet van af-/vrijkoping/lossing (Leviticus 27:8, 11–13, 25, 27, 31, 32).

Deze schatting door de priester kan de bedoeling suggereren om te voorkomen dat begeerte/geldzucht ontstaat vanwege de onderwaardering van het voorwerp dat werd

gegeven of gelost moest worden. Oftewel de schatting door de priester zou kunnen zijn ingesteld om te voorkomen dat de aanbieder het deel van het inkomen zou inhouden.

Omdat priesters niet langer de schattingen kon overzien van het bezit dat moest worden verkocht of de uitbetaling nadien van het bedrag dat als offergave werd gegeven, kon voor de bepaling van de prijs van het verkochte goed enkel op het geweten van Ananias en Saffira worden vertrouwd. Maar Ananias en Saffira logen om een deel van wat zij hadden beloofd, voor zichzelf te houden.

In het Nieuwe Testament blijven tienden en offergaven echter heilig en onaanraakbaar, zoals in het Oude Testament. Ter ondersteuning van deze grondregel hebben we directe openbaring van de Heer zelf (Hebreeën 2:1–4) en de heilige Geest (Handelingen 5:1–11).

Telkens wanneer er geestelijke hervorming was, werd de vrijgevigheid van het volk in een duidelijk teken van opleving voortgezet (Exodus 35:20–29, 2 Kronieken 31:1–12, Maleachi 3:6–12, Handelingen 4:34–37). Maar Ananias en Saffira waren niet voldoende onder de indruk van de uitstorting van de heilige Geest en zij oogsten de gevolgen. Als Ananias en Saffira in hun bedrog succesvol waren geweest, zouden de geloofwaardigheid van de apostelen en de goddelijke legitimiteit van de gemeente vanaf het begin zijn verknoeid. Hoewel vandaag hetzelfde onmiddellijke oordeel niet plaatsvindt, zal er een dag komen, waarop allen aan de Heer verslag zullen uitbrengen over alles wat zij hebben gedaan, hetzij goed, hetzij kwaad (Prediker 12:13, 14).

'Dit voorbeeld van Gods afkeer van hebzucht, bedrog en huichelarij was niet alleen als een waarschuwing voor de eerste gemeente gegeven, maar was tevens bestemd voor alle toekomstige generaties. Het was hebzucht, die Ananias en Saffira aanvankelijk hadden gekoesterd. . . . Vrijwillige gaven en de tienden vormen het inkomen voor het werk Gods.'—Ellen G. White, *Van Jeruzalem tot Rome*.

Deel III: In het leven toepassen

Vraag een groepslid de citaten hieronder hardop te lezen. Praat daarna met uw groep over de vragen die daarop volgen.

Medicijn tegen begeerte/geldzucht

'Voortdurend weldoen uit zelfverloochening is Gods medicijn tegen de zonden van zelfzucht en begeerte, die invreten als kanker. . . . Hij heeft bepaald, dat geven een gewoonte moet worden. Dat gaat die gevaarlijke en bedrieglijke zonde van de geldzucht tegen. Voortdurend geven laat onze geldzucht van honger sterven.'—

Ellen G. White, *Het Bijbels Gezin*.

1. Weldoen uit zelfverloochening kan voor het niet-wedergeboren menselijk hart vreemd voelen. Hoe kunnen wij de gewoonte van weldoen uit zelfverloochening cultiveren en graag gul zij, waarbij we ons van hebzucht bevrijden?
2. Hoe betrekken we mensen bij campagnes om trouw te versterken in tienden, offergaven en regelmatige donaties, voor liefdadige en missionaire noden?

Vrijgevigheid en de heilige Geest

'Deze vrijgevigheid van de zijde van de gelovigen was het gevolg van de uitstorting van de Heilige Geest. De tot het evangelie bekeerden waren 'één van hart en ziel'. Eén gemeenschappelijk belang beheerste hen—het welslagen van de hun toevertrouwde

opdracht; en er was in hun leven geen plaats voor hebzucht.'—Ellen G. White, *Van Jeruzalem tot Rome*.

'Naderhand bedroefden Ananias en Saffira de Heilige Geest door toe te geven aan gevoelens van hebzucht.'—*Van Jeruzalem tot Rome*.

Christelijke vrijgevigheid is het gevolg van het toestaan van de heilige Geest om in ons leven te werken. Hebzucht is het tegenovergestelde. Wat zou uw geestelijke zelfbeoordeling onthullen, als u moest nadenken over de trouw, frequentie en gulheid waarmee u bijdraagt aan liefdadige en missionaire projecten van de gemeente? (lees ook 2 Korintiërs 13:5.)

Les 10 Teruggeven

4-10 maart

Deel I: Commentaar

Vertrouwen in God

Alle dingen komen door God de Zoon en zijn voor Hem geschapen (Kolossenzen 1:16). Omdat ons geld echter 'het ons toestaat' (vgl. Prediker 10:19), klampen we ons eraan vast, ondanks dat we slechts tijdelijke beheerders van zulke middelen zijn. De neiging om geld lief te hebben (1 Timoteüs 6:10) wordt in de Schriften veroordeeld (Matteüs 6:24).

Het vervangen van vertrouwen in God met liefde voor en hoop in geschapen dingen is dwaasheid (Jeremia 5:4; Romeinen 1:21, 22). De god van deze eeuw verdraait ons begrip van realiteit en verblindt onze gedachten, zodat Gods luister/heerlijkheid in Christus niet kan worden gezien (2 Korintiërs 4:3, 4).

Zonder geloof verliezen we het stevige fundament van de hoop (Hebreeën 1:1). We worden overmand door de angst voor de dood (Hebreeën 2:15) en door bezorgdheid (Matteüs 6:34). Dus houden we ons koppig vast aan dingen en verzetten ons tegen het gebod om aan God terug te geven wat Hem toebehoort.

Als we, nadat we God niet hebben gegeven wat Hem toebehoort, naar God terugkeren (Maleachi 3:7), zal het geloof hoop, redding en goede werken voortbrengen (Efeziërs 2:8–10). Gods liefde zal de vrees uitdrijven (1 Johannes 4:18) en er zal hoop zijn, omdat Hij ons nooit zal afvallen/loslaten en nooit zal verlaten (Hebreeën 13:5).

Je voorbereiden op de toekomst

De arbeid in Eden maakte deel uit van de genoegens in de hof (Genesis 2:15). Na de zonde hing overleven af van 'zwoegen' en 'het zweet van uw gezicht' (Genesis 3:17–19, HSV). De Bijbel gelast ons om aan eerlijke arbeid te doen (Exodus 20:9) en voor onze bezittingen te zorgen (Spreuken 27:23), evenals om voorzieningen voor de toekomst te treffen (Spreuken 6:8, Spreuken 10:5), als we in staat zijn om te werken.

We worden echter zwakker naarmate we ouder worden (Prediker 12:1–8) en we vragen God om ons niet te verlaten (Psalm 71:18). Ondanks ons fysieke verval kunnen we nog steeds vrucht dragen voor God (Psalm 92:15), die heeft beloofd in onze ouderdom voor ons te zorgen (Jesaja 46:4).

Rijkdom is er niet voor eeuwig (vgl. Spreuken 27:24, HSV), onze bezittingen zullen aan anderen worden doorgegeven (Psalm 49:10) en we kunnen dit leven niets meenemen (Prediker 5:14). Om deze redenen zouden we moeten trachten om God nu te eren (Spreuken 3:9, 10).

De zegeningen

God geeft ons zegeningen en redding, samen met de opdracht om deze zegeningen aan toekomstige generaties door te geven. In het Oude Testament heeft het woord 'gebod' ook de betekenis van een testament met voorwaardelijke clausules, voor de begunstigden die een erfenis zullen ontvangen.

In dit goddelijke testament zijn materiële zegeningen inbegrepen, zoals het land Kanaän (Genesis 15:18), dat een grote natie wordt (Genesis 12:2, Genesis 15:5) en overvloedige materiële bezittingen (Deuteronomium 28:11). Er zijn ook geestelijke beloften: de Messias (Galaten 3:16) en de opdracht om deze zegeningen naar alle volken mee te nemen (Genesis 12:3; Galaten 3:8, 14). Allen die door geloof leven, zijn

begunstigden van dit testament, ontvangen deze opdracht en hoeven niet bang te zijn, omdat zij onder Gods zorg zijn.

Het Nieuwe Testament presenteert ook de betekenis van deze erfenis van materiële en geestelijke zegeningen van God aan zijn volk. Het Griekse woord *diatheke* (Galaten 3:15–18; Hebreëen 9:16, 17) betekent het testament en de laatste wens van de testateur/erflater, in de betekenis van een eenzijdige relatie. In deze overeenkomst hoeft de erfgenaam van het geloof alleen het offer te aanvaarden. Aan ons, die de begunstigden zijn van het testament/verbond (*diatheke*), uitgevoerd met Christus' bloed (Matteüs 26:28), wordt de verantwoordelijkheid gegeven om aan toekomstige generaties de erfenis van dit testament mee te delen (Genesis 9:9, Genesis 17:9), zoals weerspiegeld in de patriarchale zegeningen (Hebreëen 6:13–18) en de opdracht van de gemeente om aan alle volken te prediken (Matteüs 28:19).

De erfenis van de Heer teruggeven

Alle zegeningen die we tijdens ons leven ontvangen, zouden trouw moeten worden gebruikt om God te eren (1 Korintiërs 10:31, Maleachi 3:8–10). We eren Hem zeker door rechtstreeks met en door de gemeente alles te delen wat Hij ons geeft. Voorbeelden in de Bijbel die dit principe aantonen, zijn als volgt:

Abraham: God prees Abraham, omdat hij zijn familie onderwees 'na' (HSV/NBG) hem onderwees om de Heer na zijn dood verder te dienen (Genesis 18:17–19).

David: David wees zijn zoon Salomo aan als zijn erfgenaam. David zorgde er ook voor dat zijn zoon een materiële en geestelijke erfenis ontving, om het werk voort te zetten dat God David had gegeven, dat David zelf niet in staat om persoonlijk te volbrengen.

Na in zijn leven steeds gul te zijn geweest met Gods werk, schonk David, nu een oude man, de rijkdommen die hij had voorbereid, zowel persoonlijke als uit zijn koninkrijk, om de tempel te bouwen (1 Kronieken 29:2, 3). Dit werk zou bij benadering drie jaar na zijn dood beginnen (2 Kronieken 3:2) en zou als getuigenis voor alle volken dienen (2 Kronieken 6:32, 33).

Eeuwen lang was de tempel een machtig zendingsproject, oorspronkelijk gepland en gefinancierd door David, en trok miljoenen mensen aan naar het huis van gebed, bedoeld voor alle volken (Jesaja 56:3–7). Dit werk werd slechts werkelijkheid door de vastbeslotenheid van David om aan God terug te geven wat hij van Hem tijdens zijn leven en aan het einde hiervan steeds had ontvangen (1 Kronieken 29:14).

David's verhaal laat ons zien dat onze toewijding aan God een leven lang duurt. Als wij tijdens dit leven in Gods koninkrijk investeren, zoals David deed, zullen wij een erfenis achter ons laten, die na het einde van ons leven door zal gaan. Wij moeten onze zaken dus in orde maken. Deze taak kan het sorteren van onze bezittingen omvatten en op zo'n manier voor onze erfgenamen zorgen, dat zij voor Christus kunnen getuigen nadat wij er niet meer zijn.

Ons deel in het verbond

Jezus vernieuwde het goddelijke testament/verbond met ons (Marcus 14:24, Hebreëen 12:24), om aan de hele wereld gepredikt te worden (Matteüs 28:19). Zoals met Abraham en David, zouden de materiële bezittingen en de geestelijke erfenis die God ons geeft, verder continue to promote the succesion of het evangelie in het gezin en in de kerk, voor de redding van alle volken.

Het goddelijke testament gelast Gods volk om trouw en gul in tienden en offergaven te zijn. Een dergelijke trouw en gul geven zal de volken een indruk geven dat de

zegeningen, ontvangen door Gods volk (Maleachi 3:12), door gehoorzaamheid aan Hem komen. De zegeningen zouden zich tot in lengte van dagen tot de kinderen moeten uitbreiden (Deuteronomium 12:28). Daarom werden bezittingen tijdens geestelijke ervaringen ook naar de tempel gebracht (Exodus 35:20–29; 2 Kronieken 31:1–12; Nehemia 10:37, 38; Maleachi 3:6–12) of, in nieuwtestamentische tijden, aan de voeten van de apostelen gelegd (Handelingen 2, Handelingen 4:34–37).

'Een stroom van licht schijnt uit Gods Woord en het wordt tijd dat we de verzuimde kansen gaan zien. Wanneer allen trouw zijn om God in tienden en gaven terug te geven wat Hem toekomt, zal voor de wereld de weg geopend worden om de boodschap voor deze tijd te horen. . . . Zou Gods bedoeling door Zijn volk zijn vervuld om aan de wereld de boodschap der genade te brengen, dan zou Christus al naar de aarde gekomen zijn en zouden de heiligen al verwelkomd zijn in de stad of God.'—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 6, pp. 449, 450.

Het testament (het evangelie), verkondigd aan Abraham (Galaten 3:8), moet door middel van prediking worden verkondigd, eerst aan degenen die het dichtst bij ons staan (zoals in de tijd van de patriarchen) en dan tot de einden van de aarde. Alleen dan zullen zowel Joden als heidenen worden gezegend met de erfenis van het geloof die ons door het gezin of de gemeente is doorgegeven (Jesaja 52:10, Handelingen 1:8, Handelingen 13:47). De boodschap 'hun daden vergezellen hen' (andere vertalingen: 'hun werken volgen met hen/ volgen hen na' (Openbaring 14:13) laat ons dus zien dat ons persoonlijke voorbeeld en onze trouw met onze bezittingen verder aan toekomstige generaties zal getuigen, nadat wij niet langer hier zijn.

Deel III: In het leven toepassen

Het leven is een levend testament, dat aan toekomstige generaties de heilige erfenis die in onze handen is gelegd bekendmaakt. Uiteindelijk wordt alles wat ons wordt gegeven, voortdurend aan God teruggegeven.

Vraag een groepslid de citaten hieronder hardop voor te lezen. Praat daarna met uw groep over de vragen die daarop volgen.

Het dagelijkse testament

'Stervende erfenissen zijn een ellendige vervanging voor levend weldoen. De dienaren van God zouden hun testament elke dag moeten maken, in goede werken en royale offergaven aan God.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 326.

Hoe zijn goede daden/werken en gulle offergaven met geloof verbonden (Efeziërs 2:8–10)? Waarom?

Nadat Gods volk er niet meer is

'Ze zouden hun bezit op zo'n manier moeten organiseren dat zij dit op elk moment kunnen achterlaten.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 328.

God plant daden sinds oude tijden (*2 Kings 19:25*).

Waarom is het belangrijk om te plannen en vooraf maatregelen te nemen, vooral wat bezit betreft, zodat wij klaar kunnen zijn om 'dit op elk moment te kunnen achterlaten'?

Onze heilige plicht

'Velen geven blijk van een onnodige gevoeligheid op dit punt [een testament opmaken]. . . . Maar deze plicht is net zo heilig als de plicht om het woord te prediken voor de redding van zielen.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, pp. 323, 324.

Op wat voor manier is het opmaken van een testament een plicht die zo heilig is als de plicht 'om het woord te prediken voor de redding van zielen'? Waarom?

Les 11 Moeilijke tijden doorstaan

11-17 maart

Deel I: Commentaar

Ondanks dat de grote verdrukking een tijd van diepgaand leed en onheil voor Gods volk is (Psalm 34:20, Johannes 16:33), moeten we trouw blijven (1 Korintiërs 4:2).

Vertrouwen in God als dagelijkse voorbereiding

Ever since de zonde deze wereld is binnen gekomen (Genesis 2:17), is het leven vol dorens en distels (Genesis 3:16–19), onderdrukking (Prediker 4:1), verdriet en smart/leed (Prediker 2:22, 23) geweest. Maar we moeten op God vertrouwen en voortgaan in geloof, waarbij we onszelf sterk maken voor grotere beproevingen die nog zullen komen (Jeremia 12:5). Een leven van afhankelijkheid en trouw aan God in de kleine dagelijkse beproevingen, dient als voorbereiding voor nog grotere beproevingen die zullen komen. Wie betrouwbaar is in het geringste, zal ook betrouwbaar zijn als het om veel gaat (Lucas 16:10).

Eer God daarom nu met uw dankoffers. Betaal (kom na) evenzo uw geloften (vooral die u bij uw doop heeft gedaan), omdat God belooft zijn getrouwen te redden/eruit te helpen in tijden van nood/benauwdheid en beproeving/rampspoed (Psalm 50:14, 15). Het woord 'beproeving/rampspoed' (in het Hebreeuws: *tsarah*) betekent letterlijk 'benauwdheid', in de betekenis van nood, tegenslag/tegenspoed, nood/onheil/ramp, leed/pijn en leed/verdriet/zorg, die de rijken en de armen treft, gelovigen en ongelovigen op dezelfde manier. Maar wij hebben in onze beproevingen de zekerheid dat God in troost/bemoediging en antwoorden op onze smeekbeden voorziet, naar zijn wil (1 Johannes 5:14).

Trouw in de radeloosheid van rijkdom

Soms beroven geldkwesties ons van slaap (Prediker 5:11), trekken dieven aan (Matteüs 6:19), brengen valse vrienden (Spreuken 14:20, Spreuken 19:4), geven aanleiding tot hebzucht (Prediker 4:8, Prediker 5:9) en kunnen leiden tot eigenwaan (Spreuken 28:11) of onverschilligheid ten opzichte van anderen (Spreuken 18:23). We kunnen ons hart niet op rijkdom zetten (Psalm 62:10). Daarnaast kan bankroet (Spreuken 5:14, Spreuken 27:24) soms onvermijdelijk en pijnlijk zijn. Het is dus altijd verstandig eraan te denken dat het beter is om weinig te hebben in de Heer dan veel met onrust/verwarring (Spreuken 15:16).

Josafat had rijkdom en legers, maar deze waren geen gelijke voor de onverwachte crisis die hem bedreigde. Deze crisis was groter dan alles waarop hij zich kon voorbereiden. Josafat vertrouwde echter op God en profetische leiding, en zijn verhaal werd een getuigenis van geweldige goddelijke bevrijding (2 Kronieken 20:1–22). Dit ongeloofelijke verhaal is een les voor de Adventkerk om op God te vertrouwen en op de profetische leiding die zij heeft ontvangen (2 Kronieken 20:20, Efeziërs 4:11–13, Openbaring 12:17, Openbaring 19:10).

Daarentegen hebben we het verhaal van David, die zich het ongenoegen van God op de hals haalde voor zijn arrogantie. Zelfs met al het bewijs van goddelijke wakende zorg in zijn verleden, zondigde David door het volk te tellen (1 Kronieken 21:1–14), zonder zijn profeet te raadplegen (1 Kronieken 21:1–4, 9–13). We kunnen denken dat we geen profetische leiding nodig hebben. Hoe snel zien we onze dwaasheid als er chaos komt.

Het feit dat goddelijke toorn en oordeel over het volk kwam (2 Samuël 24:1; 1 Kronieken 21:7, 11, 12) laat zien dat zij, op een of andere manier, in de zonde van de koning deelden.

In de Hebreeuwse denkrichting heeft God uiteindelijk alles onder controle (Daniël 4:35, Jesaja 46:10). Zelfs geen mus komt om zonder dat de Vader dit weet (Matteüs 10:29). Alles gebeurt alleen door goddelijke toestemming of wil die, tegelijkertijd, individuele keuze en verantwoordelijkheid respecteert (2 Samuël 24:11, 12; Deuteronomium 30:19).

Toen de farao zijn eigen hart verhardde (Exodus 8:15, 19, 32), schreef de Bijbel deze actie soms aan God toe (Exodus 10:20, 27, Exodus 11:10) en toonde dat God de farao toestond zijn eigen keuzes te maken. God legt het kwaad aan banden, maar uiteindelijk maakt het individu de beslissing en draagt de verantwoordelijkheid voor zijn of haar keuzes.

In Davids geval was het niet verboden, en was het ook geen zonde, om het volk te tellen (Numeri 1:2, 3, 19). Maar in dit bijzondere voorbeeld was de daad van tellen een zonde (1 Kronieken 21:8), mogelijk omdat David op de illusie van militaire macht vertrouwde (1 Kronieken 21:5), in plaats van op de ware bron van kracht, God, te vertrouwen (Jeremia 17:5). De les voor ons is hier dat God boven alle dingen staat. Het is nodig dat wij eerst naar Hem gaan, voordat we wij onze toevlucht nemen tot menselijke middelen of bevrijding.

Kennis, macht, roem, fysieke schoonheid en invloedrijke posities, zonder het ontzag voor de Heer, kunnen tot negatieve gevolgen leiden, vergelijkbaar met die het gevolg zijn van het verwerven van rijkdom zonder de zegen of hulp van God. Daarom is het nodig dat wij goddelijke wijsheid meer waarderen dan welke materieel geschenk dan ook (Spreuken 2:1–6, Spreuken 4:7, Spreuken 8:11).

Trouw in de radeloosheid van armoede

Een buitensporig gebrek aan geld veroorzaakt ook schade, aangezien dit het tegenovergestelde effect van rijkdom heeft. De zwakken worden vervolgd (Psalm 10:2), veracht (Spreuken 14:20, Spreuken 19:7) en uitgebuit (Deuteronomium 24:14). Daarom bidt de wijze om evenwicht (Spreuken 30:8).

God is Heer van de rijken en de armen (Spreuken 22:2). Hij veracht de armen niet omdat zij arm zijn, omdat zijn eigen Zoon als een arm Mens onder de armen is gekomen (2 Korintiërs 8:9). Noch begunstigt God de rijken omdat zij rijk zijn, want alle rijkdom is van Hem (Haggai 2:8). In plaats hiervan verlangt God van al zijn kinderen dat zij trouwe rentmeesters van zijn middelen zullen zijn (1 Korintiërs 4:2, Openbaring 2:10).

We zouden eraan moeten denken dat de reden om op goddelijke hulp te vertrouwen is dat God de Schepper van 'hemel en aarde' is (Psalm 121:1, 2). Deze zelfde reden werd door Melchisedek geïntroduceerd, voordat hij Abrams tiende ontving (Genesis 14:19, 20) en was het motief dat de patriarch de rijkdom van het goddeloze Sodom afwees (Genesis 14:22, 23).

Op God vertrouwen is een leerervaring.

In de Bijbelse onderwijsmethode omvat leren (in het Hebreeuws: *lamad*) theorie en praktijk, zoals in de godsdienst van het oude Israël wordt getoond.

Volgens Deuteronomium zou leren moeten plaatsvinden door te horen (Deuteronomium 4:10), de verzamelde groep mensen te onderwijzen (Deuteronomium 4:5, 14; Deuteronomium 31:12), Gods woorden te zingen (Deuteronomium 31:19, 22) en te lezen (Deuteronomium 17:19). Daarnaast zou het leren

aan kinderen moeten worden doorgegeven, door steeds tegen hen te spreken, terwijl zij zitten, lopen, naar bed gaan en opstaan (Deuteronomium 11:19), en zo gemeenschap en vertrouwen in het verbond met God te stimuleren.

Bovenstaande passages verbinden vaak de woorden 'leren' (*lamad*) en 'praktijk' met elkaar en geven te kennen dat leren plaatsvindt door Gods waarheid te ervaren en ontzag voor de Heer te hebben.

In die zin waren tienden en offergaven ook goddelijke instructies en zijn dit nog steeds, aangezien deze toewijding aan Gods werk onderwijzen (Maleachi 3:8–10), evenals om zijn naam te eren en te prijzen (Hebreeuws *kabad*) (Spreuken 3:9). Het algemene leerdoel van de godsdienstige activiteiten in Israël wordt herhaald in de tweede tiende die gewijd is aan toewijding van het gezin en weldadigheid: '. . . om de HEERE, uw God, te leren vrezen, alle dagen.' (Deuteronomium 14:23, HSV). (Zie Ellen G. White, *Patriarchen en Profeten*, 'Gods zorg voor de armen'.)

Trouw in het zich voorbereiden op de beproevingen in de laatste dagen

In de laatste dagen zullen mensen liefhebbers van geld zijn. We moeten hun invloed schuwen (2 Timoteüs 3:1–5), omdat begeerte/geldzucht afgoderij is (Efeziërs 5:5). Johannes waarschuwt ons dat afgodendienaars buiten de heilige stad zullen worden gelaten (Openbaring 22:14, 15). Daarnaast zullen wettelijke maatregelen op zekere dag verhinderen dat Gods volk kan kopen en verkopen (Openbaring 13:11–17) en zal alles wat niet aan de Heer is gegeven, samen met de schatten van Babylon (Openbaring 18:10–16), in het vuur verloren gaan (2 Petrus 3:3–10).

De dood is onverwacht. Het gebrek aan tijdsbesef onder de doden tot de komst van Jezus maakt van de dood een slaap (1 Tessalonicenzen 4:13, 14; 1 Korintiërs 15:52). Het is dus nodig dat we altijd in alles trouw zijn, terwijl we nog steeds adem halen. Vanuit ons eigen perspectief en ervaring zal Christus' komst zo spoedig zijn als de dag van onze dood, want de periode tussen de dood en de opstanding zal als een oogwenk zijn. De definitieve beloning zal dan aan iedereen worden gegeven, naar hun werken (Matteüs 16:27).

Dagelijkse gemeenschap met God en een bescheiden leven moeten de regels van het leven zijn, omdat we niet weten op welk uur de Heer zal komen (Matteüs 24:42, 44).

Deel III: In het leven toepassen

In deze laatste dagen zijn de tijden zwaar geweest (2 Timoteüs 3:1). Herinner uw studenten eraan, met dit gevaar in gedachten, dat God van hen verlangt dat zij twee heilige verplichtingen vervullen: (a) Gods koninkrijk op deze aarde vooruitbrengen en (b) trouw blijven tijdens beproevingen en vervolging.

A. Gods moeten aandacht geven aan de voortgang van Gods werk.

'Het werk van God moet uitgebreider worden en als zijn volk zijn raad opvolgt, zullen er niet veel middelen in hun bezit zijn, die in de laatste vuurzee zullen worden verteerd. Allen zullen hun schat hebben verzameld waar mot en roest deze niet kan wegvreten; en het hart zal geen koord hebben om het aan de aarde te binden.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 60.

1. Hoe kunt u trouwer zijn met uw middelen? Op wat voor manieren geeft u het deel van de Heer niet, dat 'in de laatste vuurzee' zal worden verteerd?

2. Lots vrouw keek terug naar de bezittingen waaraan haar hart vasthield; zij ging daarom een tragisch einde tegemoet (Genesis 19:26). Wat kunt u doen, zodat uw hart 'geen koord hebben om het aan de aarde te binden' en zodat u niet terug zult kijken zoals Lots vrouw deed?

B. We moeten trouw zijn te midden van moeiten

'Wanneer het Licht der wereld voorbij gaat, zal in alle moeiten een voorrecht, in verwarring orde, en in ogenschijnlijke mislukking succes gezien worden. Rampen zullen gezien worden als zegeningen en ellende als barmhartigheid.'—Ellen G. White, *Karaktervorming*.

1. Zelfs degenen die trouw zijn, gaan door beproevingen heen (Johannes 16:33). Vraag een student met de groep te delen hoe hij of zij heeft geleerd te depend volledig op God in een tijd van beproeving/rampspoed. Hoe heeft deze ervaring uw student geleerd dat God is volledig in control van alles en alle dingen ten goede van hem of haar uitwerkt? Hoe heeft deze ervaring het vertrouwen van uw student op God en op zijn trouw vergroot? Vraag andere studenten met de groep te delen wat voor lessen zij van de ervaring van dit groepslid hebben geleerd.

Les 12 Wat trouw oplevert

18-24 maart

Deel I: Commentaar

Beloond door wat God heeft gedaan

De Bijbel gebruikt verschillende woorden met aparte betekenissen voor redding. Eén van de termen is 'beloning' (in het Hebreeuws: *shakar*) in de betekenis van betaling voor een contract; salaris; tarief; toelage; of compensatie (Jesaja 62:11, Jesaja 40:10). Een ander woord (in het Hebreeuws: *eqeb*) betekent 'een gevolg van', 'een vergoeding/beloning', als gevolg van gehoorzaamheid aan Gods geboden (Psalm 19:8–12).

In het Nieuwe Testament, de Heer is identified als de beloner (in het Grieks: *misthapodotes*), de Ene die vergoedt en de Ene die loon betaalt (Hebreeën 11:6). Hij zal de verlost en hun loon/beloning geven (Openbaring 22:12). Deze beloning zal zijn naar het werk dat zij in dit leven hebben gedaan (in het Grieks: *ergon*). Werk kan hier iemands handel of beroep betekenen, evenals een handeling, daad of onderneming (Openbaring 22:12).

Daarentegen is het geschenk (in het Grieks: *karisma*), dat het geschenk van het eeuwige leven is, tegengesteld aan het loon (in het Grieks: *opsonion*) van de zonde (Romeinen 6:23). Oorspronkelijk verwees 'loon' naar een stipendium ('t loon der soldaten) of betaling van een soldaat (Romeinen 6:23). *Karisma* duidt erop dat redding een geschenk is (Romeinen 6:23) en dat goede daden/werken van God zijn (Efeziërs 2:10). De dood is echter een loon, betaald door de werken (van de zonde), verricht zonder God.

Evenzo is redding als een beloning of betaling *karisma* (een geschenk). Dit geschenk komt niet van persoonlijke werken (in het Grieks: *ergon*), maar van de genade die ons wordt gegeven om goede daden/werken (*ergon*) te doen (Efeziërs 2:8–10). Daarentegen zijn menselijke werken zonde en het loon (*opsonion*) daarvan is de dood (Romeinen 6:23, Galaten 5:19–21). De vraag moet worden gesteld: Wie brengt goede werken voort? Zonder twijfel: God zelf, door zijn genade. Gods genade brengt het werk van trouw rentmeesterschap voort in het leven van de gelovige; het vlees brengt echter slechts de werken van verdoemenis voort.

Beloond omdat zij kinderen zijn

De trouw van de heiligen komt van het feit dat zij kinderen zijn, opnieuw geboren door bekering. Adam en Eva waren Gods kinderen in Eden, waar zij alleen rentmeesters waren van het land dat God hen had geboden te bewerken (Genesis 2:5). Deze ordening bleef van kracht nadat de zonde in de wereld was gekomen (Genesis 3:23), omdat het land echt de Heer toebehoort (Genesis 14:19, 20; Psalm 24:1). Als Gods kinderen waren Adam en Eva oorspronkelijk geschapen om trouwe rentmeesters te zijn, vrij van de veroordeling van de zonde.

Door de zonde stonden wij echter bloot aan Gods toorn ('waren wij kinderen des toorns') (Efeziërs 2:3). Het goddelijke ouderschap wordt hersteld (Johannes 1:12) door de genade van Jezus en we worden opnieuw zonen en dochters van God (2 Korintiërs 6:18). Het Griekse woord *diatheke* (testament) benadrukt de eenzijdige relatie van een testament/verbond (Hebreeën 9:15), waarin degenen die kinderen worden, door geloof, redding als een erfenis van de Vader ontvangen (Romeinen 8:16, 17). Zij ontvangen deze erfenis, niet als vreemdelingen (Efeziërs 2:12 (HSV), Kolossenzen 1:21), noch door werken van het vlees, maar door geloof (Romeinen 4:4, 5). Het trouwe rentmeesterschap

van onze gaven, tijd, tienden en offergaven en onze kracht groeit dus uit een ervaring van relatie tussen de Heer en ons, zijn rentmeesters. Deze gebodsrelatie tussen de Vader en zijn kinderen begint met de nieuwe geboorte en gaat verder in omgang met God.

Verder duidt, in het Grieks, het begrip rentmeester/beheerder (oikonomos) (Lucas 12:42; 1 Korintiërs 4:1, 2; 1 Petrus 4:10) iemand aan die zorgt voor de zaken of eigendommen van iemand anders en verantwoording moet afleggen om zijn gepaste beloning te ontvangen. Er zijn ook verplichtingen, zegeningen of vervloekingen in deze gebodsrelatie (in het Hebreeuws: berith). Trouw aan het verbond hangt van Gods genade en niet van mensen af. Door het verbond te vernieuwen door bekering, schrijft God opnieuw zijn wet in onze gedachten en harten en worden wij zijn volk (Jeremia 31:31–34).

De prijs en de erekrans zijn geschenken

De beloning van de verlostten wordt in de Bijbel voorgesteld als een 'prijs' (in het Grieks: *brabeion*) die aan de winnaars in oude openbare stadionspelen wordt gegeven (1 Korintiërs 9:24, Filippiëzen 3:14) en als een 'erekrans' (SV: 'kroon') die in een wedstrijd wordt gewonnen (1 Korintiërs 9:25). Het verkrijgen van deze beloning brengt volharding en zelfopoffering mee van de zijde van de christen (1 Korintiërs 9:26, 27).

Met de zekerheid van onze overwinning wordt geen onheil tijdens de reis voorkomen. Zoals Jezus die, als de Zoon, ervoor koos de wil van de Vader te doen, ondanks nood en lijden (Hebreeën 5:8), zullen ook wij, als Gods kinderen, in dit leven leed ondergaan (Filippiëzen 1:29, Johannes 16:33). We doen dit zonder onze ogen van de prijs af te houden, ook al betekent dat dat we alles moeten weerstaan wat schadelijk is en ons hiervan moeten onthouden, zoals een atleet doet.

De Bijbel leert ook dat alles wat wij in de natuurlijke wereld hebben, God toebehoort. We kunnen alleen in Hem leven, bewegen en bestaan (Handelingen 17:28). Daarnaast is elk volmaakt geschenk van Hem (Jakobus 1:17). Evenzo komt, omdat alle materiële gaven van God komen, elke goede daad/werk op geestelijk gebied ook van Hem (Efeziërs 2:10).

De verdienste voor de beloning die aan de verlostten wordt gegeven, behoort enkel God toe, die bij de getrouwen het willen en het handelen/werken teweegbrengt (Filippiëzen 2:13). De verlostten worden beloond, omdat zij Gods werk in hun leven aanvaarden en niet opgeven, want zij geloven dat Jezus (Johannes 6:28, 29) 'alles in allen vervult/volmaakt' (vgl. Efeziërs 1:23).

Volledig rentmeesterschap als een beloning

Christelijk rentmeesterschap is praktische geestelijkheid en trouw (1 Korintiërs 4:2), zoals geëtaleerd door het werk van Adam en Eva in hun ongevallen toestand in Eden. Eden, dat verloren ging door het ontrouwe rentmeesterschap van Adam en Eva, werd hersteld door het volmaakte en trouwe rentmeesterschap van Jezus, die zich er eerst op richtte om de Vaders wil te doen (Matteüs 26:42, Johannes 5:30). Jezus zag het resultaat van zijn werk en was tevreden (Jesaja 53:11). Als de tweede Adam herstelt Jezus in de mensen het hemelse beeld, evenals het rentmeesterschap dat door de eerste Adam is verloren (1 Korintiërs 15:45–58).

De verlostten zullen evenzo tevreden zijn als zij niet hun eigen werken, maar het werk van Jezus in hen zien. Van nu af aan dienen zij de Heer, met hun ogen op de prijs gericht (Filippiëzen 3:14). Deze prijs helpt ons te begrijpen hoe alles in dit leven onbelangrijk, klein en onbetekenend is in vergelijking met de beloning van de vrijgekochten

(Matteüs 25:23). Het leven is kort, de vreugden zijn vaak weinig en er is veel lucht (andere vertalingen: vluchtig/ijdelheid) en vexation of geest-najagen van wind (SV: 'kwellend des geestes') (Prediker 2:17). Maar de beloften aan de getrouwen brengen eindeloze grootheid, vreugde, vrede en nieuwhed met zich mee (Jesaja 35:10). Alleen de getrouwen (in het Grieks: *piste*) die betrouwbaar en vertrouwensvol zijn (1 Korintiërs 4:2) zullen, door geloof, de volheid van het rentmeesterschap erven (heerser over veel dingen worden gemaakt), geluk (in het Grieks: *karan*), blijmoedigheid en de kalme vreugde, beloofd aan de heiligen (Matteüs 25:21).

De Heer nodigt ons uit betrouwbaar te zijn in het geringste en onvolmaakte in dit leven (Lucas 16:9–11), zodat wij, als kinderen, de eeuwige beloning kunnen ontvangen. Hoe plechtig is de goddelijke uitnodiging tot trouw als uitdrukking van onze overgave aan Jezus die in ons leeft (Galaten 2:20)!

Tenslotte zal genade ook altijd het referentiepunt voor de beloning van de heiligen zijn, zoals de kompasnaald die altijd naar het noorden wijst, ongeacht haar positie. Elk goed werk dat wij doen, komt enkel voort uit Gods genade. Niemand kan zich er op laten voorstaan. (Efeziërs 2:8–10).

Deel III: In het leven toepassen

Vraag groepsleden de citaten hieronder hardop voor te lezen. Praat daarna met uw groep over de vragen die daarop volgen.

Het kapitaal en de bekwaamheid komen van God.

'God houdt een trouw verslag bij van elk mens in onze wereld. En als de dag van afrekening komt, eist de trouwe rentmeester geen verdienste voor zichzelf op. Hij zegt niet: 'mijn mine/pond'; maar: 'Uw pond heeft [andere mine/ponden] opgebracht.' Hij weet dat er zonder de toevertrouwde gave niets opgebracht had kunnen worden. Hij vindt dat hij, door trouw zijn rentmeesterschap te vervullen, hij slechts zijn plicht heeft gedaan. Het kapitaal was van de Heer en door zijn macht is hij in staat gesteld er succesvol handel mee te drijven. Zijn naam alleen zou moeten worden verheerlijkt. Hij weet dat hij zonder het toevertrouwde kapitaal voor eeuwig bankroet zou zijn geweest.'—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, pp. 111, 112.

1. Wat leren zulke uitdrukkingen als 'blijf u inspannen voor/werk aan', 'wordt niet gelijkvormig (NBG)', 'wordt veranderd (NBG)', 'zichzelf verloochenen' en 'Keer terug naar Mij' in de Bijbel (Filippenzen 2:12-14; Romeinen 12:1, 2; Lucas 9:23; Maleachi 3:7, 8) u over de rol van planning en persoonlijke wil bij het nastreven van betrouwbaar christelijk beheer (1 Korintiërs 4:2)?

Talenten zijn geestelijk en materieel.

'Mij werd toen getoond dat de gelijkenis van de talenten niet volledig is begrepen. . . . De gelijkenis geldt [ook] voor de tijdelijke middelen die God zijn volk heeft toevertrouwd.'—Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, vol. 4, p. 38.

1. Wat voor verband bestaat er tussen trouw in het geestelijk leven en in het materiële leven (Matteüs 25:14–30)?